

1 Ngono

Tsukutsa tsu Dawuda

¹ Ana Dawuda mogono u kutsai, wana dai aya a ni a bana da'in, u tsu pana shen-shen ba ko a pala yi baci.

² Da agbashi a ni a danai ni, <<Ya'an tsu lansa_{ka} wu maku me mekere ma na ma_{ku} kulana_{ku} wu, wi ta_{ku} a kuvaku devu n avu adama a na u ya'an wu shen-shen.>>

³ A lansa_{ku} mekere ma singai punu a idika yi Isaraila, da a ciyai Abishagu vuza va aza a Shunemu, da a tukai ni u mogono.

⁴ Maku me mekere ma ma ga'an ta_{ku} kau, kpamu u lansa_{ku} mogono ma mayin n u ya'ankai ni ulinga, ama mogono ma ma vaku n ayi ba.

Adonija u bonokoi kaci ka ni mogono

⁵ Adonija kolobo ka na Hagitu u matsakai Dawuda, u lapai maka_{ku}ga ma ni n ara_{ku}di da u danai, <<Mi ta_{ku} o kokpo mogono,>> da u lansa_{ku}kai kaci ka ni ekeke o odoku n akumbi o odoku a kobolo n uma amangerenkupa, adama a na a laza kelime ka ni.

⁶ Esheku a ni a sa'wa ku_{ku}barangu yi ko ecei yi, <<Yida_{ku}i i zuwai da vi a kuya'an ili tsu nam pa?>> Wi ta_{ku} n tsuloboi, ayi da wi o kutono Abusalom.

⁷ Adonija u ya'in kadanshi n Jowabu kolobo ka Zeruya n Abiyata ganu. Da a banka_{ku}i ni.

⁸ Ama Zadoku ganu, m Benaya kolobo ka Jehoyida, n Natan keneki n Shimayi n Reyi kobolo

n aza a kindi a makara a Dawuda a iwain kutono Adonija.

⁹ Dada Adonija u banai a katali ka Zohelatu devu m meyenike ma Eni-rogelu, a ubuta u na u ya'in alyuka m mokyon, n kanaka, kobolo ni ndendem n na n cuwai mayin. U banuki aza a ni raka, muku n yoku m mogono Dawuda, kobolo nu nkoshi m gbara-gbara n mogono e le na a utai a Yahuda.

¹⁰ Ama u banuku Natan keneki ko Benaya, ko aza a kindi a makara, ko Sulemanu mokoshi ma ni ba.

¹¹ Da Natan u danai Betusheba anaku e Sulemanu, <<Vu pana ta a na Adonija kolobo ka Hagitu ko okpoi mogono babu uyevi u vuzagbayin vu tsu Dawuda?

¹² Gogo na nahannai tawa, ya'an n neke wu odoki, ciya vi isa wuma u nu kobolo n wuma u maku ma nu Sulemanu.

¹³ Bana gogo'o u Dawuda mogono, kata vu dana yi, <Vuzagbayin vu va mogono, vi ya'an akucina vu danai, <<Sulemanu kolobo ka va wi ta o ku okpo vuza na u kukanaka wu tsugono ba? Kata u dasangu a kakuba ka nu>>? Yidai i zuwai da Adonija wo okpoi mogono?>

¹⁴ Ayin a na avu bi'i a kadanshi m mogono ma, mi ta a ku'uwa punu kata n doku n danai yi ili i na vu danai va mayun da.>>

¹⁵ Da Betusheba u banai u cinai mogono a kunu ku kasa ku ni, a ubuta u na Abishagu vuza va aza a Shunemu wi a kulana yi.

¹⁶ Da Betusheba u kudangi e kelime ko mogono, da mogono ma danai, <<Yidai vi cigai?>>

¹⁷ U danai ni, <<Vuzagbayin vu va, avu a ka_{ci} ka nu vu kucinaka mu ta mpa kagbashi ka nu n kula ku Vuzavagudu Kashile ka nu. <Maku ma va Sulemanu ayi da vuza na u kukanaka mu tsugono, ayi da u kudasangu a kakuba ka va.>

¹⁸ Ama gogo na Adonija wo okpo ta mogono, avu vuzagbayin vu va mogono vu yeve n ka'a ba.

¹⁹ U ya'in alyuka n anaka ni ndendem mu ucuwi ni nkyon ma abundai, da kpamu u banuki muku mu ngono dem. Kobolo n Abiyata ganu, n Jowabu vuza kelime vo osoji, ama u banuku kagbashi ka nu Sulemanu ba.

²⁰ Gogo na vuzagbayin vu va mogono, aza a Isaraila raka i ta a ku vana wu, vu dana le yayi vuza na u kudasangu a kakuba ko tsugono ka vuzagbayin vu va mogono.

²¹ Ta baci nannai ba, ayin a na baci vuzagbayin u bankai anan koko a ni n kiya, i ta o kubonoko mu m maku ma va Sulemanu aza a unushi.>>

²² Ayin a na ayi bi'i a kadanshi m mogono ma, da Natan keneki u uwai punu.

²³ Da a danai mogono, <<Natan keneki wi ta na.>> A ayin a na u uwai u mogono wa, u kudangi e kelime ko mogono ma n ashi a ni uzaliki.

²⁴ Da Natan va u danai, <<Vuzagbayin vu va mogono, vu dana ta <Adonija da u kutawa wa ku isa ka wu tsugono tsa, kata u dasangu a kakuba ka nu>?

²⁵ Adama a na anana va u bana ta de u ya'an lyuka n anaka ni ndendem mu ucuwi kobolo ni nkyon ma abundai. Da kpamu u banuki muku mu ngono raka, aza e kelime o osoji kobolo n Abiyata ganu. Gogo na i ta de a kulya'a n o so'i

kobolo n ayi n a danai, <Wuma u nu u geshe mogono Adonija.>

²⁶ Ama mpa kagbashi ka nu, n Zadoku ganu, m Benaya kolobo ka Jehoyida, n kagbashi ka nu Sulemanu u banuku tsu ba.

²⁷ Vuzagbayin vu va mogono, mayun da ili i na yi a kugita na va n uyeve u nu da? Kpamu vu dana vuza te vu tsu a katsuma ka agbashi a nu ko yayi u kudasangu a kakuba ko tsugono ka nu ba?>>

Sulemanu wo okpoi mogono

²⁸ Da Dawuda mogono u danai, <<Dekekei mu Betusheba.>> Da u tawai a ubuta u mogono shamgbai e kelime ka ni.

²⁹ Da mogono ma ma ya'in akucina u danai, <<Vuzavaguđu wi baci n wuma, ayi na wi isai mu a katsuma ka atakaci dem,

³⁰ anana mi ta a kushatangu akucina a na n ya'ankai nu n kula ku Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila, n danai, <Sulemanu maku ma nu ayi da u ku isa ka mu tsugono, ayi da u kudasangu a kakuba ka va a ubuta u na mpa mi ishi,> ta tana mi a kuya'an nannai anana.>>

³¹ Da Betusheba u kudangi u zalikai ashi a ni e kelime ko mogono, da u danai, <<Ya'an wuma u vuzagbayin vu va mogono u geshe ali ayin babu uteku.>>

³² Da mogono Dawuda u danai, <<Dekekei mu Zadoku ganu, n Natan keneki, kobolo m Benaya maku ma Jehoyida.>>Ana a tawai a ubuta u mogono,

³³ da u danai le, <<Dikai agbashi a vuzagbayin a da, kata i kumbaka Sulemanu maku ma va a o kodoku i banka yi a Gihon.

³⁴ A ubuta wa de kata i zuwa Zadoku ganu n Natan keneki e erengi yi wo okpo mogono ma aza a Isaraila. I lika vushari i dana, <Wuma u nu u geshe mogono Sulemanu.>

³⁵ Kata i tawa n ayi, ayi da u kudasangu a kakuba ko tsugono ka va. Adama a na wi ta o kokpo mogono a una u va, kpamu n zuwa yi ta u lya'a tsugono ci Isaraila n Yahuda.>>

³⁶ Da Benaya kolobo ka Jehoyida kushuki mogono u danai, <<Tananai, ya'an Vuzavagudu Kashile ka vuzagbayin vu va mogono u zuwa nannai va u ya'an.

³⁷ Tsu na Vuzavagudu u yongoi kobolo n vuzagbayin vu va mogono, ya'an u tono n Sulemanu nannai u zuwa tsugono ci ni tsu tsurakpa ali tsu la'a tsu vuzagbayin vu va mogono Dawuda.>>

³⁸ Da Zadoku ganu n Natan keneki, m Benaya kolobo ka Jehoyida, kobolo n aza a kindi ku mogono, aza e Keritiya n aza a Peletiya, a banai a kumbakai Sulemanu o kodoku ko mogono Dawuda, da o soki ni a kubana a Gihon.

³⁹ Ta de Zadoku ganu u dikai kavana ka mani'in, punu a mavalu da wu erengi Sulemanu. Da a likai vushari, da uma a dem a danai, <<Wuma u nu u geshe avu mogono Sulemanu.>>

⁴⁰ Da uma raka o tonoi ni de a kubana, n a likai ishari n a ya'in mazanga ma gbayin ma na ali idika i jengefei adama a kaca'a ka nanlo.

⁴¹ Adonija n omoci a na i de kobolo n ayi dem a panai kaca'a ka nanlo a makyan ma na i o kukotso kadiva ke le. Ana Jowabu u panai ciliki ci ishari tsu nanlo da we ecei, <<Kaca'a ka yidai tamkpamu ki de a likuci nannai?>>

⁴² Ayi bi'i a katsuma ka kadanshi, da Janata kolobo ka Abiyata ganu u yawai. Da Adonija u danai, <<Uwa asuvu, vuma vu usubi n yeve ta vu tuka ta n arabali a singai.>>

⁴³ Janata wu ushuki Adonija u danai, <<Ta nannai ba, vuzagbayin vu tsu mogono Dawuda u zuwa ta Sulemanu wo okpoi mogono.

⁴⁴ Da mogono ma zuwai Zadoku ganu n Natan keneki m Benaya kolobo ka Jehoyida, n aza a Keritiya kobolo n aza a Peletiya. A kumbakai Sulemanu o kodoku ko mogono,

⁴⁵ da Zadoku ganu n Natan keneki eregi ni a Gihon adama a na wo okpo mogono. Da a gitai de mazanga a kubana, ali da likuci feu yu ushuki m mazanga ma. Na lo da da kaca'a ka na i panai va.

⁴⁶ Na lo dem ci na de Sulemanu u dasangu de a kakuba ko tsugono.

⁴⁷ Da nkoshi m gbara-gbara m mogono a tawai kukyasa vuzagbayin vu tsu mogono Dawuda da a danai, <Ya'an Kashile ka nu ka zuwa kula ku Sulemanu ku ciya ucikpi kau ku la'a ku nu, kata kparamu tsugono ci ni tsu la'a tsu nu.> Da mogono ma kudangi ma zalikai a kajiba ka ni,

⁴⁸ da u danai, <Ucikpi a kubana u Vuzavagudu, Kashile ka aza a Isaraila, ayi na u kasakpai mu me enei vuza na u kudangu a kakuba ko tsugono ka va n ashi a va anana.> >>

⁴⁹ Nannai va da u zuwai omoci a Adonija raka a panai wovon da a dangai a lazai yaba dem n uye u ni.

⁵⁰ Ama Adonija adama o wovon u Sulemanu u na wi a kupana, da u banai u kanai avana a

katalikalyuka.

⁵¹ Da a danai Sulemanu, <<Adonija wi ta a kupana wovon u nu, da wi de ukaṇi n avana a katalikalyuka. Nu u danai, <Ya'an mogono Sulemanu u kucinaka mu anana u dana, wi a kuna kagbashi ka ni n kotokobi ba.> >>

⁵² Da Sulemanu wu ushuki, <<U yotsongu baci kaṇi ka ni ayi vuma vu usubi da, ko kaṇi ka kaci ka ni ki o kutodo kaṭa ka yikpa a idika ba, ama a kana yi baci n kagbanigbani, wi ta a kukuwa.>>

⁵³ Da mogono Sulemanu u suki uma, a cipakai ni de a katalikalyuka ka da a tukai ni. Da Adonija u tawai u kudangi e kelime ko mogono Sulemanu, da Sulemanu u danai, <<Bono a kpa'a ku nu.>>

2

Kadanshi ko odoki ka Dawuda a kubana u Sulemanu

¹ Ana ayin a ukpa a mogono Dawuda a yawai devu, da u nekei maku ma ni Sulemanu kadanshi.

² <<Mi ta devu a na ma kasakpa aduniyan a nampa tsu na yaba dem u ku kasukpa a da, ya'an utsura u kaḍu, kaṭa vi ya'an tsu maku ma vali,

³ vu ya'an ili i na Vuzavaguḍu Kaṣhile ka nu ka danai nu vi ya'an, vi ya'an nwalu a uye u ni, vu tononwila u ni n kadanshi ka ni, n ili i kutono i ni tsu na i da yi punu uḍani a katagarda ka wila u Musa, adama a na vu ciya ulya'i u kelime a ili i na vi a kuya'an dem n ko tefai baci vu banai,

⁴ Adama a na Vuzavaguḍu u shatangu uzuwakpani u na u ya'ankai mu, u danai, <Ntsukaya n nu a zuka baci uteku u na i o kuyongo, da kpamu o yongoi mayin n uneki wa aḍu n wuma u le a

kutawa wa a va, vi a kukpada kuciya vuza na u kudasangu a kakuba ko tsugono ka aza a Isaraila ba.>

⁵ <<Gogo na avu a kaci ka nu vi yeve ta ili i na Jowabu kolobo ka Zeruya ka ya'ankai mu, tsu na u ya'in kagbanigbani wu unai aza e kelime e re a osoji a Isaraila, Abuna maku me Neru n Amasa maku ma Jeta. Wu unai le da u lolotongi mpasa n le adanshi ayin o kuvon a da. Da u surai mpasa ma a kadambura ka na ki a kukyun ku ni kobolo n ataka e ene a ni, da mi atakaci adama a kagbanigbani ka na u ya'in.

⁶ Takacikai ni tsu kuyeve ku da, ama kata vu kasakpa yi u kutsa ali u bana ukpa u matana ba.

⁷ Ama yotsongu ucigi a kubana u muku n Bazila vuza va aza a Giliyadu, kata feu a ya'an a katsuma ka aza a na a kulya'a a kapara ke te n avu. A shamkpa mu ta a ayin a na n sumai a ubuta u vuza nu Abusalom.

⁸ Kata kpamu vi ciba, vi ta kobolo n Shimeyi kolobo ka Gera vuza va aza a Bayami na de a Bahurim, ayi da u ya'ankai mu unawuya a kanna ka na m banai a Mahanayim. Ana u tawai ku cina mu a Urudu, da n kucinakai ni n Vuzavagudu n danai, <Mi a ku una wu n kotokobi ba.>

⁹ Ama gogo na kata vi dika yi tsu vuza vu babu unushi ba. Avu vuza vu ugboji da vi, vi yeve ta tsu na va kuya'an n ayi, Tecengu yi a kasaun u laza.>>

¹⁰ Da Dawuda u bankai ukpisa, da a cidangi ni a likuci i Dawuda.

¹¹ U lya'a ta tsugono ci Isaraila ali aya aman-gere, wa aza a Heburon aya e cindere, n Urushe-

lima aya kamangankupa n a tatsu.

¹² Ayi Sulemanu u dasangu ta a kakuba ko tsugono ke esheku a ni Dawuda, da tsugono ci ni tana ci shamgbai n utsura.

Tsugono tsu Sulemanu ci shamgba ta mayin

¹³ Kanna ko yoku Adonija kolobo ka Hagitu ka banai u Betusheba anaku e Sulemanu. Da Betusheba we ecei ni, <<Vu tawa ta matana?>>

Da wu ushuki u danai, <<E, m matana ma'a n tawai.>>

¹⁴ Da u danai, <<N tawa ta adama a na n tonuko wu ili i yoku.>>

Da Betusheba u danai, <<Dansa i da.>>

¹⁵ U danai, <<Tsu na vu yevei, tsugono tsa tsu va tsu da ci ishi. Aza a Isaraila raka ishi ta a kinda mu tsu mogono me le. Ama da ili i saba'i, tsugono tsa tsu bonoi u vangu va, adama a na tsu da tsu uta ta a ubuta u Vuzavagudu.

¹⁶ Gogo na mi ta n ili i te i na mi a kuciga kufolono wu. Kata vu sanku mu i da ba.>>

Da Betusheba u danai, <<Ya'an ufolu u nu.>>

¹⁷ Da u lya'i kelime, <<Folono mogono Sulemanu u neke mu Abishagu mekere ma aza a Shunema mo okpo vuka vu va, n yeve ta wa ku'iwan ufolu u nu ba.>>

¹⁸ Da Betusheba u danai, <<U ga'an ta, mi ta a kuya'anka mogono kadanshi adama a nu.>>

¹⁹ Ana Betusheba u banai u mogono Sulemanu kuya'anka yi kadanshi ka Adonija. Da mogono ma dangai adama a na u gasa n ayi, da u kudanki anaku a, da yevei u bonoi u dasangi a kakuba ko tsugono ka ni. Da u zuwai a tukai anaku a ni

n kakuba, ɗa u ɗaŋangi e kukiye ku usingai ku mogono ka.

²⁰ Da u danai, <<Mi ta ni i te i na mi a kuciga kufolono wu, kata vu sanka mu i ɗa ba.>> Da mogono mu ushuki ni u danai, <<Dana i na vu cigai anaku a va, mi a kusanka wu i ɗa ba.>>

²¹ Da u danai, <<Neke Adonija mokoshi ma nu mekere ma na e ci ɗeke Abishagu vuza va aza a Shunama wo okpo yi vuka.>>

²² Da mogono Sulemanu wu ushuki anaku a ni u danai, <<Yidai i zuwai ɗa vu folonoko yi Adonija Abishagu mekere ma vuza va aza a Shunama? Tsugono tsu ɗa wi ishi uga'in vu kufolonoko yi, ayi mokoshi ma va ma'a, wi ta feu kobolo n ganu Abiyata, n Jowabu maku ma Zeruya.>>

²³ Da Sulemanu mogono u kucinai n kula ku Vuzavaguɗu u danai, <<Ya'an Kashiile ka una mu, ufolu u nampa u ronoko baci Adonija ukpa ba.

²⁴ Vuzavaguɗu wi baci de n wuma, ayi na u ya'in mu ɗa u zuwai mu a kakuba ko tsugono ke esheku a va Dawuda, ɗa u zuwai kumaci ku va ko okpoi aza o tsugono tsu na u ya'in uzuwakpani, mayun ɗa a una Adonija anana.>>

²⁵ Da Sulemanu mogono u zuwai Benaya kolobo ka Jehoyida u banai u wu unai Adonija.

²⁶ Da mogono ma danai Abiyata ganu, <<Bono a idika i nu a Anato, u yotso ta vu kuwa. Ama mpa mi a ku una wu gogo na ba, adama a na vi dika ta akpati vu uzuwakpani vu Vuzavaguɗu Kashiile e kelime ka esheku a va Dawuda, n adama a na vu takacikai n esheku a va a ayin a na wi a katsuma ka atakaci.>>

27 Da Sulemanu mogono u takpai Abiyata a ulinga u tsuganu tsu Vuzavaguḍu, nannai ḍa wo okpoi ushatangi u kadanshi ka Vuzavaguḍu ka na u ya'in a Shilo ku ukuna u kpa'a ku Eli.

28 Ana arabali a nan lo a yawai u Jowabu ayi na u baṅkaḍ Adonija, ama u baṅka Abusalom ba. Da u sumai u banai a maṅali ma Vuzavaguḍu ḍa u kaṅai avana a katalikalyuka.

29 Ana a danai Sulemanu mogono, <<Jowabu u suma ta u uwai a maṅali ma Vuzavaguḍu ayi ḍa ḍe paki n katalikalyuka.>> Da Sulemanu u suki Benaya kolobo ka Jehoyida, u danai, <<Bana, vu una yi.>>

30 Da Benaya u uwai a maṅali ma Vuzavaguḍu ḍa u danai Jowabu, <<Mogono ma dana ta, <Vu uta punu.> >> Ama ḍa wu ushuki, <<A'a, ta n kukuwa punu na.>> Da Benaya u banai u tonokoi mogono u danai, <<Ili i na Jowabu u dansai.>>

31 Da mogono ma danai Benaya, <<Ya'an tsu na u danai, una yi kata vu cidangu yi, ta va kutakpaka mu nshinda kobolo m kpa'a ke esheku a va adama a mpasa ma aza a babu unushi, a na Jowabu unai.

32 Vuzavaguḍu wi ta a kutsupa yi adama a mpasa n na u tsuwain, babu uyeve we esheku a va Dawuda u unai uma e re a na a la'i ni usubi n kotokobi. Uma a nan lo ele ḍa Abuna kolobo ke Neru, kovonshi ko osoji a aza a Isaraila, n Amasa kolobo ka Jeta, kovonshi ko osoji a aza a Yahuda aza a na a la'i ni n usubi n kasingai.

33 Ya'an unushi wu mpasa n le m bono a kaci ka Jowabu nu ntsukaya n ni dem ali uteku n uteku. Ama u Dawuda nu ntsukaya n ni, m kpa'a ku

ni ali n kakuba ko tsugono ka ni, ya'an matana ma Vuzavagudu mo yongo punu ali ayin babu uteku.>>

³⁴ Da Benaya kolobo ka Jehoyida ka banai da u lapai Jowabu da wu unai ni, da a cidangi ni a idika i ni a kakamba.

³⁵ Da mogono ma zuwai Benaya kolobo ka Jehoyida wo okpo vuza kelime vo osoji a una u Jowabu. Da kpamu u doku u zuwai Zadoku wo okpoi ganu a una u Abiyata.

³⁶ Da mogono ma suki e dekei Shimeyi da u danai ni, <<Ma'aka kaci ka nu kpa'a a Urushelima kata vu dasangu de, ama kata vu bana a ubuta u yoku ba.

³⁷ Kanna ka na baci vu utai da vu pasai kara'a ka Kidiron, yeve mayun vi ta a kukuwa. Mpasa n nu mi ta o kubono a kaci ka nu.>>

³⁸ Da Shimeyi u danai mogono ma, <<Ili i na vu dansai va i ga'an ta, tsu na vuzagbayin vu va mogono ma danai, nannai da kagbashi ka nu ka kuya'an.>> Dada Shimeyi u yongoi a Urushelima ali ayin n abundai.

³⁹ Ama ana aya a tatsu a lazai, da agbashi e re a Shimeyi a sumai o bonoi u Akishu kolobo ka Maka mogono ma Gatu. Da a danai Shimeyi, <<Lana agbashi a nu a suma ta o bono a Gatu.>>

⁴⁰ Nannai, da u lapulai idasamkpatsu i majaki i ni, da u banai u Akishu na de a Gatu a kulansa agbashi a ni. Da Shimeyi u lazai u banai u dikai agbashi a a Gatu da u tukai.

⁴¹ Ana Sulemanu u panai a na Shimeyi wu utai a Urushelima da u banai a Gatu ali da u bonoi,

⁴² da mogono me dekei Shimeyi da ma danai ni, <<Mpa n zuwa vu kucina n Vuzavaguḡu ba da kpamu n dansukai nu, n danai nu, <Kanna ka na baci vu banai a ubuta u yoku kpamu, vi yeve vi ta a ku kuwa>? A ayin a nanlo a da vu danai mu, <Ili i na vu dansai i ga'an ta, mi ta o kutono i da.>

⁴³ Yidai i zuwai da vu kpaḡai kuḡana akucina a na vi ya'in n Vuzavaguḡu, n wila una mpa n nekei nu?>>

⁴⁴ Da mogono ma danai feu Shimeyi, <<Vi yeve ta mayin a kaḡu ka nu ili i gbani-gbani i na vi ya'ankai esheku a va Dawuda. Gogo na Vuzavaguḡu wi ta a kutsupa wu adama a kawuya ka na vi ya'in

⁴⁵ Ama Sulemanu mogono wi ta a kuciya unaṡingai, kaḡa kakuba ko tsugono ka Dawuda ko yongo ufobi mayin e kelime ka Vuzavaguḡu ali ayin babu uteku.>>

⁴⁶ Da Sulemanu mogono u zuwai Benaya kolobo ka Jehoyida, da u banai u lapai Shimeyi ali u kuwai. Da tsugono tsa ci shamgbai e ekiye e Sulemanu mayin.

3

Sulemanu u folonoi kuyeve

¹ Sulemanu u laṡai kuya'an idaṡhi i maḡana n Firi'auna mogono ma Masar, da u zuwai mekere ma ni. U tawai m ma'a a likuci i Dawuda ali sai a ayin a na u kotsoi kuma'a keḡeku ko tsugono ka ni n A'isa a gbayin a Vuzavaguḡu, kobolo m mashilya ma na ma kara'i Urushelima.

² A ayin a nanlo uma o yongo ta a kuya'an alyuka a nvaḷi n yoku kau, adama a na kaṭa a ma'a A'isa a gbayin n kula ku Vuzavaguḍu ba.

³ Sulemanu u yotsongi ucigi u ni a kubana u Vuzavaguḍu a kuwalaka tsu na esheku a ni Dawuda u ya'in. Ama u ya'an ta alyuka n kune'e n ili i magulaṇi a nvaḷi.

⁴ Da mogono ma banai a Gibiyon ciya u ya'an alyuka, adama a na daḍa mavaḷi ma na ma la'i nu bgayin. Sulemanu u ya'in alyuka o kusongu kakpaṇ (1,000) a katalikalyuka ka nanlo.

⁵ N kayin ka nanlo da Vuzavaguḍu u taṭai u Sulemanu tsa alatani de a Gibiyon, u danai ni, <<Folono ili i na vi cigai n neke wu.>>

⁶ Da Sulemanu wu ushuki u danai, <<Vu yotsongu ta uga'in n ucigi u gbayin u na wi kugisanku ba, a kubana u kagbashi ka nu Dawuda esheku a va, adama a na u yongo ta n avu n uneki u kaḍu, kobolo kpamu n usubi, n kaḍu ka singai. Da vu lya'i kelime n kuyotsongu yi ucigi u gbayin u nampa u na wi kugisanku ba, ali da vi nekei ni kolobo adama a na ka daṣangu a kakuba ko tsugono ka ni a ayin a nampa.

⁷ Gogo na Vuzavaguḍu Kaṣhile ka va, vu zuwa ta kagbashi ka nu kokpoi mogono a una we esheku a va Dawuda. Ama mpa maku me kenu ma'a mi, n yeve tsu na n kutono n ulinga u tsugono u va ba.

⁸ Mpa kagbashi ka nu ka na e mere ma uma a na vu zagbai, i ta n kaḅundai ka na ka la'i kukece.

⁹ A dama nanai neke kagbashi ka nu kuyeve, adama a na u fuda u ya'an ka uma a nu a fada a

singai, k̄at̄a k̄pamu u fud̄a u pece i singai n i gbani-gbani. Adama na yayi vuza vu na wa kufud̄a kutono n uma ābundai a nampa?>>

¹⁰ Vuzavagud̄u u panai uyo'o a na Sulemanu we ecei ili i nampa.

¹¹ Da K̄ashile ka danai ni, <<Adama a na ve ece t̄a ili i nampa, vu k̄pād̄ai keceke k̄aci k̄a nu wuma wu ugadi, ko uciyi, ko adama a na irala i nu i kuwa, ama vu ecekei k̄aci k̄a nu kuyeve adama a na vu fud̄a vi sheshe i na yi i singai,

¹² mi t̄a e kuneke wu ili i na vu folonoi. Mi t̄a e kuneke wu kuyeve n kufud̄a kusheshe i na yi i singai, ku na k̄at̄a vuza u sa'wai kuciya_ba, k̄pamu i o kudoku feu kuciya_vuza nannai ba.

¹³ Mi t̄a e kuneke wu feu ili i na vu ecei ba, d̄ada uciyi n tsugbayin, adama a na a ayin a wuma u nu dem a k̄pād̄a kuciya_mogono ma na a kugisanku n avu.

¹⁴ Vu wala baci a uye u va, d̄a k̄pamu vu tonoi wil̄a u va n kadanshi k̄a va, tsu na esheku Dawuda u ya'in, mi t̄a o kudoku wu wuma wu ugadi.>>

¹⁵ Da Sulemanu u jimgbai, d̄a u yevei a na alatani a d̄a yi.

U bonoi a Urushelima d̄a u banai e kelime ka akpati vu uzuwakpani u Vuzavagud̄u d̄a u ya'in alyuka o kusongu kobolo n kune'e ku mat̄ana. Da u ya'in kād̄iva adama a agbashi a ni rak̄a.

Afada a usubi

¹⁶ Kanna ko yoku d̄a ashakanlai e re a t̄awai a ubuta u mogono d̄a shamgbai kelime k̄a ni.

¹⁷ Vuza te a katsuma ke le u danai, <<Vuza-gbayin vu va, mpa n vuka vu nampa ci t̄a o

kuyongo a kpa'a ku te. M matsai ayi punu a kpa'a ka kobolo nu mpa.

¹⁸ A kanna ka tatsu wana dai m matsa, da vuka vu nampa va feu u matsai. A tsu da uteku u tsu, vuza yoku wi punu a kpa'a ka kobolo n a tsu ba, sai a tsu aza e re koci.

¹⁹ N kayin da vuka vu nampa vu tsugbai maku ma ni da ma kuwai.

²⁰ Ana kayin ke pecei da u dangai, u dikai maku ma va mpa alavu. U va'ankai ma'a wa ni, da u bonoi u zuwakai mu ma ni ma na ma kuwai va a a suvu a va.

²¹ Ana kayin ka asai, n dangai kune'e maku ma va mani da n cinai ma'a ukpa. Ana n lanai ma'a mayin, da me enei maku ma na m matsai va ma da ba.>>

²² Ama da vuka vu te va vu danai, <<A'a, maku ma wuma ma dada ma va, ma na ma kuwai ma dada ma nu.>> Ama vuka vu iyain va vu gbagbalai, <<A'a, ma na ma kuwai ma dada ma nu, ma wuma ma dada ma va.>> Nannai da o yongoi a kanananai a ubuta u mogono.

²³ Da mogono ma danai, <<Ayi na a kudana, <Maku ma va ma'a mi n wuma, ma nu ma'a mi ukpa,> ayi nan de feu a kudana, <A'a, ma nu ma'a mi ukpa, ma va ma'a mi n wuma.> >>

²⁴ Dada mogono ma danai, <<Tukai mu n kotokobi.>> Da a tukai mogono n kotokobi.

²⁵ Da u danai, <<Pecei maku ma wuma ma kure, kata i neke vuza te kagbati ke te, ke te kpamu i neke vuza i re.>>

²⁶ Da vuka vu na maku ma ni mi n wuma wa u danai mogono adama a na wi ta a kupana asuvayali a maku ma ni ma, <<Vuzagbayin vu va,

neke yi maku ma wuma ma, kaṭa vu una ma'a ba.>> Ama vuka vu te va vu danai, <<A'a, ko vuza a kaṭsuma ka tsu u kuciya ma'a ba. Pecei ma'a kure.>>

²⁷ Da mogono Sulemanu u kidai afada u danai, <<Nekei vuka vi iyain maku ma wuma ma. Kaṭa yu una ma'a ba, ayi da anaḱu a maku a.>>

²⁸ Ana aza a Isaraila raḱa a panai afada a na mogono ma ma ya'in, da a cikpa yi ni adama a na e ene ta u ciya ta kuyeve n ugboji u kuya'an ka afada asingai a ubuta u Kaṣhile.

4

Aza gbagba'in a ulinga a Sulemanu

¹ Sulemanu u lya'a ta tsugono a idika yi Isaraila dem,

² Na da ula aza a gbagba'in a ulinga a ni,
Azariya kolobo ka Zadoku ayi da ganu,

³ Elihorefa n Ahija olobo a Shisha, adani, Jehoshafatu kolobo ka Ahiludu ayi vuza na u tsu u dana tsumani,

⁴ Benaya kolobo ka Jehoyida ayi da kovonshi, Zadoku n Abiyata e le da anan ganu,

⁵ Azariya kolobo ka Natan ayi da wi a kulana aza gbagbain a ubon. Zabuda kolobo ka Natan, ayi ganu da kpamu vuza kuneke mogono odoki.

⁶ Ahisharu vuza na wi a kulana kefeke ko mogono, Adoniram kolobo ka Abuda ayi da wi a kulana ulinga u tsugbashi.

⁷ Sulemanu wi ta n anan gomuna kupa n e re a kulana ubuta kakau a Isaraila dem, ele da kpamu a tsu tuka mogono n ilikulya'a ali n ya aza a kpa'a

a ni dem. Yaba dem vi le u tsu tuka ta n ilikulya'a i wotoi u te a kaya dem.

⁸ Uma a ula e le a da na, Ben-huru ayi da vuzagbayin vu idika yi nsasan i Ifirayimu,

⁹ Ben-dika ayi da vuzagbayin vu idika i Makazu, Shalubimu, n Betu-shemeshi, n Elon Beti-hana.

¹⁰ Ben-hese, ayi da vuzagbayin vu idika i Arubotu n Soko, kobolo n ubon u Hefa.

¹¹ Ben-abinadabu ayi da vuzagbayin vu idika i Nafatu-doru, da kpamu u zuwai Tafatu mekere ma Sulemanu.

¹² Ba'ana kolobo ka Ahiludu ayi da vuzagbayin vu idika i Tanaku m Magido. Ayi da kpamu vuzagbayin vu idika u Betu-shen dem devu n likuci i Zaretan daka n Jezirelu ili i na i dikai a Betu-Shen ali a kubana a Ebelu-mehola n ukambu u yoku u Jokamiyam,

¹³ Ben-geba ayi da vuzagbayin vu idika i Ramotu-giliyadu, kobolo n likuci i wawa'a ya aza e kefeku ka Jayiru maku ma Manasa i na yi a Giliyadu feu kobolo n ubon u Agobu a Bashan, likuci amangatatsu i na yi nu nshilya n agbaguratsu a iyum i shili a utsutsu u le.

¹⁴ Da a zuwai Ahinadabu kolobo ka Ido ayi da vuzagbayin vu idika i Mahanayim,

¹⁵ Ahimazu ayi da vuzagbayin vu idika i Nafutali, da kpamu u zuwai Basematu mekere ma Sulemanu.

¹⁶ Ba'ana kolobo ka Hushayi ayi da vuzagbayin vu ubon u Ashera kobolo n Bilotu,

¹⁷ Jehoshafa kolobo ka Paruwa ayi da vuzagbayin vu ubon u Isaka.

¹⁸ Shimeyi kolobo ka Ela ayi da vuzagbayin vu

u**bon** u Bayami,

¹⁹ Geberu kolobo ka Uri ayi da vuzagbayin vu idika i Giliyadu, a ubuta u na mogono Sihon va aza a Amoriya kobolo m mogono Ogu va aza a Bashan o yongoi. Kpamu mogono me te mi ta lo a kulana idika i Yahuda.

Kuyeve ku Sulemanu n uciyi u ni

²⁰ Uma a Yahuda kobolo n aza a Isaraila a yimkpai tsu kayala ka kakina ka mala, a lya'i da o so'i, da kpamu a ya'in mazanga.

²¹ Da Sulemanu u lya'i tsugono a ubuta wa dem, ili i na i dikai a Yufiretu ali a kubana a idika ya aza a Filisitiya, sai kpamu de a uteku n aza a Masar. Likuci kakau i nampa i tukai n utafu u le u Sulemanu da a ya'anka ni tsugbashi ali a uteku u wuma u ni.

²² Ilikulya i na kpa'a ku Sulemanu ku tsu kotso a kanna dem i dafa kiya ku lenwu ogbodo a taku kamangankupa n kiya ki ishina ogbodo a taku amangatatsu,

²³ n obomburon kupa a na a banai a kpa'a, n anaka kamanga a na a gubai pulai, nradika ni nkyon amangatawun (100), kobolo ni nre'e, ni nsheun, ali nu ntoku n na n cuwai.

²⁴ Adama a na u lya'a ta tsugono a ubon u kalivi u Yufiretu dem, ili i na i dikai a Tifasa ali a kubana a Gaza. Da o yongoi m matana a ubuta wa dem.

²⁵ A ayin o tsugono tsu Sulemanu, Yahuda n Isaraila o yongo ta m matana. Ili i na i dikai a Dan ali a kubana a Biyasheba yaba dem vi le n kashina ki itacishi ka ni kobolo ni ndimbi ma Ayahuda.

²⁶ Sulemanu wi ta n afalaka akpan amangere (40,000) adama keke odoku, kobolo na odoku kparamu akpan kupa n e re, (12,000).

²⁷ Da anan gomuna kupa n i re ya dem a tukai n utafu u wotoi u le a kpa'a ku Sulemanu n aza a na tsu lya'a n ayi e kefeku ka. A tsu kasukpa a namba ilikulya'a a ubuta wa ba.

²⁸ A tsu banka ta m bali n ijanu adama a odoku a na o tsu rono e keke, n odoku a na a buwai tsu na e pecekei le.

Kuyeve ku Sulemanu

²⁹ Kashile ke nekei Sulemanu ugboji n kuyeve ka abundai kobolo n tsu co'o kau, tsu na tsu la'i kugisanku tsu kayala ka mala.

³⁰ Kuyeve ku Sulemanu ku la'a ta kuyeve ku uma a na i a ubon u kasana dem, ku doku ku la'i kparamu kuyeve ku uma a Masar.

³¹ U la'a ta uma a na a buwai dem ugboji, U la'a ta Etan vuza va aza a Ezirahitu, kobolo m muku n tatsu m Maholu, Hemanu, Kalikoli n Daruda. Sulemanu wo okpoi vuza vu uyeve a idika ya aduniyan dem.

³² U ya'in kparamu asan ali akpan a tatsu (3,000), n ishipa kakpan n i tawun (1,005).

³³ U ya'in kadanshi ka ukuna wu ndanga, u gitai a ndanga n sida n na mi a Lebano ali a kubana a umaci u kadala u na u tsu tatsu a mashilya. U ya'in kparamu kadanshi adama a nnama, nnu, n ili i na i tsu rono atsuma a idika kobolo n adan feu.

³⁴ Ngono ma aduniyan dem a panai ukuna u kadanshi ku ugboji ka Sulemanu, da a suki uma a bana a pana kuyotsongusu ku ni.

5

Ofobuso adama a kuma'a ka A'isa a Gbayin

¹ Ana Hiram mogono ma Taya u panai e erengu ta Sulemanu da wo okpoi mogono a una wa esheku a ni Dawuda, da u suki anan taji a ni a bana u Sulemanu wa, adama a na u ciga ta Dawuda va.

² Da Sulemanu feu u suki o bonokoi Hiram n akaka a nampa a,

³ <<Vi yeve ta adama a kuvon ku na ku kambuki esheku a va Dawuda kucina n a suvu dem, i da da i zuwai u fuda u ma'a A'isa a gbayin adama a kula ku Vuzavaguđu Kashile ka ni ba, sai a na Vuzavaguđu u bonokoi irala i ni a daka vi idasakpatsu i ni.

⁴ Ama gogo na Vuzavaguđu Kashile ka va u neke mu ta idashi i matana a ubuta dem, mi kpamu n irala ko unambi wi idashi i matana wa va ba.

⁵ N sheshe ta kuma'a a'isa adama a na n cikpa kula ku Vuzavaguđu Kashile ka va, tsu na Vuzavaguđu u danai esheku a va Dawuda. U danai, <Maku ma nu, ma na n kuzuwa tsugono a una u nu, wi ta a kuma'a a'isa adama a kula ku va.>

⁶ Gogo na neke kadanshi adama a na a kapaka mu ndanga n sida n na mi a Lebano. Agbashi a va o kubolongu ta n agbashi a nu kata a ya'an ulinga kobolo, m kutsupa ta agbashi a nu a tsu na vi cigai n tsupa le. Vi yeve ta a katsuma ka tsu babu vuza na u yevei kukida ogboli tsa aza a Sidon.>>

⁷ Ana Hiram u panai kadanshi ka Sulemanu da u ya'in mazanga n abundai da u danai, <<Ucikpi a

kubana u Vuzavagudu anana, adama a na u neke ta Dawuda maku mu ugboji ma na ma kulya'a tsugono tsu uduniyan u gbayin u nampa.>>

⁸ Da Hiram u suki n akaka o kubono u Sulemanu u danai,

<<M pana ta akaka a na vu suki a kutawa wa va. Mi ta ufobushi adama a na n ya'an i na vi cigai dem ukuna wu ndanga n sida kobolo nu ndanga n Firi.

⁹ Agbashi a va i ta a kuta n ele a Lebano a kubana a mala, kata n shiya le kozoro n zuwa le a mala a kutawa a ubuta u na vi ya'in kadanshi, ta de m kupece le kata vi isa le a ubuta wa. Kata avu vu tsupa mu i na n folonoi wa nu adama a kuciya ka kupa'a ku va ilikulya.>>

¹⁰ Nannai da Hiram u lansakai Sulemanu ndanga n sida nu ndanga n Firi tsu na u cigai,

¹¹ da Sulemanu u nekei Hiram ilikulya aburuma a itabi akan kamanga (20,000), m mani ma zaitu ma na a luwai ali agisamkpatsu akan kamanga feu (20,000). Sulemanu u yongoi e kunekeshe yi ili i nampa a kaya dem.

¹² Vuzavagudu u nekei Sulemanu kuyeve, tsu na u ya'ankai ni uzuwakpani. Da Hiram kobolo n Sulemanu o yongoi idashi i matana da aza e re le a ya'in uzuwakpani.

¹³ Da mogono Sulemanu u zuwai ali ulinga u tsugbashi a katsuma ka aza a Isaraila dem ali uma akan kamangankupa (30,000).

¹⁴ U suki le m masaba'ansanai a kubana a Lebano, u peciki le akan kupa kupa, ugboku dem wi ta a kubana kuya'an wotoi de. A lya'a baci wotoi u te a Lebano, yeve o bono a ya'an wotoi u

re a kpa'a. Adoniram ɗa vuza vu kelime va aza a ulinga u tsugbashi a na a zagbai va.

¹⁵ Sulemanu wi ta n aza a kucanuku atali akpan amangatatsunkupa (70,000), aza a kushe'we atali tankpamu akpan amanganashi (80,000), a likuci yi nsasan

¹⁶ wi ta kpmu n aza e kelime a na a kinda aza a ulinga a ali uma akpan a tatsu n amangatatsu (3,300).

¹⁷ O kutono kadanshi ka na mogono me nekei le, ɗa a cidakpai atali a singai-singai adama a na a varaka kuma'a ka kobolo n a na a kuya'anka a'isa a tsuzogu.

¹⁸ Ama'i a Sulemanu kobolo n ama'i a Hiram n ali aza a Geba a kidai ɗa o fobusoi ogboli a kobolo n atali a adama a kuma'a ka a'isa ka.

6

Sulemanu u ma'i A'isa a gbayin

¹ A katsuma ka aya amangatawanashi n amanganashi (480) a na aza a Isaraila a kasakpai a idika i Masar, a kaya ka nashi ko tsugono tsu Sulemanu a ubuta wa aza a Isaraila, o wotoi u Zivu u na u ɗaɗa wotoi u ire, ɗa u gitangi kuma'a A'isa a gbayin a Vuzavagudu.

² A'isa a gbayin a na mogono Sulemanu u ma'akai Vuzavagudu, ugadi u ni u yawa ta udashi amanganashinkupa (90), wanshi udashi kaman-gankupa, n udangi udashi amangere n u tawun.

³ Utsutsu u kafalaka n tsu kelime ka A'isa a, wanshi u ni u yawa ta udashi kamangankupa, Derere n wanshi wa A'isa wa. N tsupulai tsa A'isa

a gbayin a wanshi u ni u yawa ta udashi gendu derere.

⁴ U ya'in atusu una wa a suvu u la'i una u pulai n wanshi.

⁵ A ubuta u na a ya'in kuma'a ka u ma'i kpamu unu u karakai a akambu a'isa dem, unu a kpamu i ta ugbabi n kuma'a ka.

⁶ Kpa'a ku zuva ku ukiyangbani u tatsu, anunu a daka wanshi u le u dafa udashi u cindere n kagimi, anunu a ire wanshi u le udashi kuci, ku tatsu ku na ki gadi gbende-gbende, wanshi u ni u dafa udashi kupa n kagimi. Unu a i ta ugbatyangi ni nshilya ma A'isa a gbayin. A gbatyangi unu a kobolo ni nshilya ma a'isa ma nu nshikpu mu utsura n na a tsubaki a nshilya ma a'isa ma. A sapa punu ndanga ma a nshilya ma a'isa ma ba.

⁷ A ma'a ta A'isa a n atali a na e she'wei de a ubuta u na a gawai atali a, adama a na kata a pana izungbi i matalaka, ko i kogovu ko ili yi ulinga dem i na yi viyum, a makyan ma na i a kuma'a A'isa a ba.

⁸ Utsutsu u ku'uwa anunu a daka wi ta a ubon u dakai n a'isa a, adasukpatsu i ta lo a na walai a ku'uwa a unu e mere ali a kubana a kunu ku tatsu.

⁹ Da Sulemanu u kotsoi kuma'a a'isa a, da u shamkpai a da nu ndanga n sida kobolo n aburakpatsu.

¹⁰ U ma'i unu a akambu u karakai a'isa a dem. Udangi u kunu dem u dafa udashi u cindere n kagimi, da a matyangi le aburakpatsu a ndanga n sida a ubuta u te n a'isa a.

¹¹ Da Vuzavagudu u ya'in kadanshi n Sulemanu,

12 <<Adama a a'isa a na vi a kuma'a na, vu tono baci kadanshi ka va kobolo n wila u va, da kpamu vi ya'in ili i na n tonokoi nu dem, mi ta a kushatangu wa nu uzuwakpani u na n ya'ankai Dawuda esheku a nu.

13 Mi ta o kuyongo a katsuma ka aza a Isaraila, mi a ku kasukpa uma a va aza a Isaraila ba.>>

14 Dada Sulemanu u kotsoi kuma'a a'isa a.

15 U kumai a suvu a kasaka a, ili i na i gitai da ka ali a kubana gadi ni nshemberu mu ndanga n sida, da kpamu u kumai idika ya a'isa a ni nshemberu mu ndanga n Firi.

16 U ma'i mololo ma a suvu ma de ukocishi punu a'isa a, u ma'i mololo ma na ma la'i n cida. Ugadi u kunu wa udashi kamangankupa, da u kumai idika n kasaka dem ali a kubana a kukpa'a ni nshemberu n sida.

17 Kefeku ka gbayin ka na ki punu a a'isa a, n tsupulai tsu ubuta u na u la'i n cida ugadi u ni u yawa ta udashi amangatatsu.

18 Punu a a'isa a nshemberu mu ndanga n sida n da a ya'ankai ulinga. Atali a na a ma'akai kasaka ka dem da a palai a da n sida, ko katali vi e kene pulai ba.

19 U lapulai mololo ma cida ma na mi punu a suvu a a'isa a adama a na a zuwa de akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu.

20 Mololo ma cida ma ugadi u ni u dada udashi kamangankupa, wanshi u ni feu udashi kamangankupa, udangi feu nannai udashi kamangankupa. U kumai a suvu a ni n azanariya koci. U kumai katalikalyuka ka feu m madanga ma sida.

21 Sulemanu u kumai a suvu a a'isa a n azanariya koci, da u shiyai ikani ya azanariya u pasamgbanai punu kelime ka a ubuta u na u la'i n cida va, u na a kumai feu n azanariya.

22 U kumai a'isa a dem n azanariya. Da u doku u kumai kpamu katalikalyuka ka na ki punu o mololo ma na ma la'i n cida va n azanariya.

23 O mololo ma cida ma a suvu ma, u ya'in punu corobi vi re m madanga ma zaitu, yaba dem vi le ugadi u ni udashi gendu.

24 Kuvelyu ku te ku corobi dem ugadi u ni u yawa ta udashi u cindere n kagimi, ili na i dikai e kuvelyu ku nampa a kubana e kuvelyu ku nan de ugadi u ni udashi gendu da.

25 Corobin vi ire a gisanku yi ta da udashi u ni wu utai derere n udashi u corobi vi iyain, mgbayin n wanshi feu derere.

26 Ufangi u corobi dem u da da udashi gendu.

27 U zuwai i corobi ya punu a mololo ma a suvu ma a'isa ma, n evelyu e le upetikpi. Kuvelyu ku corobi vi te ku barukpai ali ku sa'wai kasaka, da kpamu kuvelyu ku corobi vi ire feu ku sa'wai kasaka ka n tsu nan de. Da evelyu a na a buwai a gasai ali a sa'wanai punu o mololo ma.

28 U kumai anan corobi a n azanariya.

29 U karai de corobi u karakai kasaka ko mololo ma a suvu ma a'isa a pulai n a suvu dem, kobolo n ululu a mashuwa ali n apalu feu.

30 U kumai kpamu idika i mololo ma pulai m ma a suvu ma dem punu A'isa a gbayin a n azanariya.

31 A utsutsu u mololo ma na ma la'i n cida va, u ya'in abayamkpatsu nu ndanga n zaitu. Urotu wu utsutsu dem wi ta nu ngon n tawun.

³² A_bayamkpatsu a na u ya'in nu ndanga n zaitu ma, u karai de anan corobi, n urotu wa avuku e kekeme, kobolo n apalu a na o bosoi, da u doku u kumai le n azanariya.

³³ Nannai kpamu da u ya'in urotu utsutsu wu ngon n nashi adama a utsutsu u mololo ma gbayin nu ndanga n zaitu.

³⁴ Da kpamu u ya'in abayamkpatsu e re m madanga ma Firi, a katala ku te a kubana ugula ku te kpamu a kubana u singai.

³⁵ Da u karai de i corobi, n avuku e kekeme, kobolo n apalu a na o bosoi, da kpamu u surai le n azanariya a na a uluwi a una u te derere.

³⁶ Da u ma'i mashilya ma a ulanga wa asuvu wa n atali a ushe'wi a gbagbain uwalaki a tatsu, n uwalaki u te u kaburakpatsu ka madanga ma sida.

³⁷ A zuwa ta kumi'i ka a'isa a Vuzavagudu a nan lo a kaya ka nashi ko wotoi u ire.

³⁸ A kaya ka kupa n kete ko wotoi u Bulu, da da wotoi u kunlai, o kotsoi kuma'a a'isa a tsu na o fobusoi kuma'a a da. U ya'an ta aya e cindere ayi a kuma'a a da.

7

Sulemanu uma'i kefeku ko tsugono

¹ Sulemanu u ya'an ta aya kupa n a tatsu, kafu u kotso kuma'a kefeku ko tsugono ci ni.

² U ma'i kefeku ka nu ndanga n na a kapai a Kuntsu ku Lebano. Ugadi u ni u da da udashi amangatawun n amangerenkupa (150), wanshi u ni udashi amangatatsunkupa n a tawun. Ufangi u ni kpamu udashi amangere n a tawun, a ma'i

ta_ da e peciki ni kunashi ni nshikpu mu ndanga n sida, kobolo kpamu aburakpatsu a gbagba'in n sida uzuwi punu a nshikpu ma.

³ A kpa'i gadi va n aburakpatsu a ndanga n sida. Aburakpatsu a utsura a raka vi le i ta_ amangere n a tawun, ugeri gendu a kadaru dem.

⁴ A kasaka dem wi ta_ n atusu gadi udari ugboku u tatsu a mindansanai.

⁵ Utsutsu u ku'uwaka wa dem wi ta_ n urotu wu utsutsu wu ngon n nashi ugeri adaru a tatsu, a mindansanai.

⁶ Sulemanu u ma'i kpamu kafalaka ka na ugadi wa ashampatsu a ni a yawai udashi amangatat-sunkupa n a tawun, n wanshi amangere n a tawun. A ma'a ta_ kpamu kafalaka ko yoku n ashampatsu e kelime ka_ ni, kobolo n kafalaka de feu.

⁷ U ma'i kpamu kunu kakuba ko tsugono, da u dekei ni kefeku ka afada, ubuta_ u kukida ka afada, da u kumai ka'a nu ndanga n sida ili i na i dikai a idika ali a kubana a gadi vu kukpa.

⁸ Sulemanu u ma'i kpa'a ku na u kuyongo a kucina_ ku mashilya mo mololo mo yoku n tsuzogu icu'u i te n kefeku ka afada. U doku u ma'akai kpamu vuka vu ni mekere ma Firi'auna kefeku ko tsugono, tsu kefeku ka nampa ka.

⁹ Ima'ashi i nampa dem, a ili i na i dikai n tsupulai ali punu a ulanga u gbayin wa, ili i na i dikai a kumi'i ali a kubana a kukpa, a ya'an ta_ ulinga wa n atali a singai n aza ikebe n abundai. Ana a gisanki atali a da a kidai a da n ugangafu, pulai n a suvu dem.

¹⁰ Ugiti u kuma'a wa a ya'an ta u da n atali a gbagba'in a singai kau, o yoku ali ugadi u le u yawa ta udashi gendu, o yoku kpamu ugadi u le udashi kupa n ure.

¹¹ Gadi vi ni atali a singai a utsura da, ushe'wi derere, kobolo kpamu n aburakpatsu a ndanga n sida.

¹² Ulanga u gbayin u kefeku ko mogono ka, ulanga wa asuvu u na wi e kelime ka a'isa, n utsutsu u kunu ka a'isa ka ki ta ukanji m mashilya ma na a walakai kutatsu n atali a na e she'wei, e mere ma uwalaki dem u na a ya'in n aburakpatsu a ndanga n sida n kodololo ka ni.

Ucanuku wa a'isa

¹³ Mogono Sulemanu u suki e dekeke yi Hiram vuza va aza a Taya,

¹⁴ Vuza na anaku a ni i kagapa a katsuma ke kelentsu ka aza a Nafutali, esheku a ni tankpamu vuza va aza a Taya, wi ta kpamu n ulinga we ekiye u kuya'an ki iyum i shili. Hiram wi ta n kuyeve kau kobolo n kufuda ku kuya'an ili kakau n iyum i shili. U tawai u mogono Sulemanu da u ya'in ili dem i na a zuwai ni u ya'an.

¹⁵ U luwai ashampatsu a iyum i shili e re, yaba dem udangi u ni u yawa ta udashi kamanga n u cindere, ugadi u kawin ka na ka kara'i le dem da da udashi kupa n kunlai.

¹⁶ A gadi va ashampatsu a, u ma'i de obisho n iyum i shili i gbagba'in a na yaba dem ugadi u ni u yawai udashi u cindere n kagimi.

¹⁷ A gadi vu kobisho dem a ya'in de tsuzogu tsu kuca'a ci ikani ali ugeri u cindere.

18 U ya'in adaru e re a iyum i shili o tsuzogu ci iyoci yi umaci u ruman.

19 Obisho a na i a gadi vu ashampatsu a punu a kunu ku na va kugita ku'uwa o yotso ta apulufa, da ugadi u le u yawai udashi u tali.

20 Obisho a na i a gadi vu ashampatsu re a, i ta n ululu a iyoci yu umaci u Ruman ali amangatawenre (200) udari a adaru e re ukara ki dem.

21 Hiram u shikpai ashampatsu a utsutsu u kefeku ka a isa ka. Kashampatsu ka na ki a ubon u dakai ka da da e ci deke Jakini, ka na ki a ubon u gadi ka da da Buwazu.

22 Obisho a na i gadi va ashampatsu a ya'an ta a da tsa apulufa. Ta a ya'in nannai ali o kotsoi ulinga u kuya'an ka ashampatsu ka.

23 U ya'in kebelyu ka gbayin n iyum i na a luwai adama a kutsungu mini. Ugavi u ni u yawa ta udashi u cindere n kagimi wanshi u ni kpamu udashi gendu, n kawin ka na ka kara'i una u kebelyu wa, ka yawa ta udashi amangere n u tawun.

24 U kara'i a una u kebelyu ka a ya'an ta ololu e re a edele a na a ya'in n iyum i shili da a karakai kebelyu ka, a ya'an ta edele a tali a una wu udashi u ute-ute ali ukara'i.

25 A zuwai kebelyu ka gbayin ka a gadi va obomburon kupa n e re iyum i shili, a tatsu a kinda ubon u gadi, a tatsu a kinda ubon u kalivi, a tatsu kpamu a kinda dakai, a tatsu a na a buwai kpamu a kinda kasana. Kebelyu ka tamkpamu a gadi vi le, ogundoi e le punu n a suvu.

26 Aguruzu e kebelyu a, a yawa ta kukiye ku tatsu, una u ni tsu una u mokoko'o da kpamu u yotsoi apulufa a mini. U tsu dika ta mini ma na ma yawai edele akpan amangere. (40,000.)

27 Da kpamu u ya'in amalanke a kukaraka n iyum i shili, yaba dem vi le u yawa ta udashi u tali, wanshi ubapi u tali, da ugadi u ni wo okpoi tamkpamu udashi u nashi n kagimi.

28 Na da tsu na a ya'in amalanke a, i ta uya'in apashi a nashi da a gbabai le n urotu wu utsutsu wa.

29 Apashi a nashi a ita ukari n ululu a kawu, n wa Anaka, n Corobi ali n gadi vu ni dem. Gadi n daka vi Ikawu n Anaka a, a ya'an ta de ikari ya apulufa.

30 amalanke dem i ta n anci a nwalu a na a ya'in n iyum i shili a nashi, yaba dem kpamu n kebelyu u kiyangi a nsabu n nashi n na a ya'in n anci o tsuzogu a akambu dem.

31 Punu a a suvu a una wi ta punu u na a ya'in n urotu wu utsutsu tsu makawani ali udashi u te n kagimi. Una wa wi ta makurugu, kobolo idasamkpatsu udashi u re n kagimi. N tsupulai ci ni a ya'in de tsuzogu tsu kanci tsa, kapashi ka fabalya ka amalanke ka a ya'in u da ugadi derere, ba makurugu ba.

32 Anci a nwalu a nashi a i ta daka vu kapashi ka fabalya ka, alangu a na e remei anci a i ta ugbafo n amalanke va. Kisani ka kanci dem ka yawa ta udashi u te n kagimi.

33 Anci a i ta u ya'in tsu anci e ekeke o odoku, alangu a na a banai anci a n geru va, n ikanatsu i geru, nu mogbodo ma na ma banai le dem a ya'an

le ta n iyum i shili.

³⁴ A_{ma}la_nke dem i ta n ika_natsu i na_{shi}, mogon dem n ka_natsu ke te ka na ka_uta_i a a_{ma}la_nke a.

³⁵ A ga_{di} vu a_{ma}la_nke dem makatsu mi ta de ma na wanshi u ni u yawai udashi kuci. Ika_natsu i kapashi ka fabalya ka ki ta ugbabi n ga_{di} vu a_{ma}la_nke va.

³⁶ U ka_{ra}i de ululu o Corobi, n ikawu kobolo n urotu wu ndanga mu nshuwa a ikyamba ya ika_natsu ya de a na i a ga_{di} vu ubuta u fabalya wa kobolo n ubuta u gbani u na u buwai dem. N ikari ya apulufa a ukara'i dem.

³⁷ Na da tsu na u ya'in ashampatsu kupa a. U ya'in le m moyotsonoi ugisanki le kpamu derere.

³⁸ Da Hiram u ya'in ebelyu e kenke'en kupa a iyum i shili, yaba dem vi le wanshi u ni u yawa ta udashi u ta_i, u tsu dika ta mini ma na ma yawai edele amangatawenre n kamangankupa (230).

³⁹ U zuwai a_{ma}la_nke a tawun a ubon u dakai wa A'isa a gbayin a, a tawun kpamu n ubon u ga_{di}. U zuwai kebelyu ka a ubon u dakai u mogon ma kasana ma ni.

⁴⁰ U ya'in ebelyu a n ikenekpetsu ali m moko'o ma na a ci ja'anku.

Hiram u kotsoi ulinga wa a'isa a Vuzavagudu u na u dikai kuya'anka mogono Sulemanu,

⁴¹ Ili i na u ya'in i danna, ashampatsu e re a, n asasu a gbagba'in e re a na i tsu kebelyu ka na ki ga_{di} va ashampatsu a, n ololu n re n na mi n tsuzogu adama a kupalaka ebelyu a gbagba'in a na i ga_{di} va ashampatsu a,

⁴² u ya'ankai kpamu ololu e re a ili i na yi tsu umaci u ruman ali amangatawanashi (400) adaru e re e re a ci ili yi umaci u ruman ya o kololu ke te dem, n tsuzogu tsu na a ya'ankai ebelyu a gbagba'in a na i a gadi va ashamkpatsu a,

⁴³ amalanke kupa kobolo n ebelyu kupa e le,

⁴⁴ kebelyu kobolo n anaka kupa n e re daka vi ni.

⁴⁵ Mgbodo, n ikenekpetsu kobolo m moko'o ma kuja'angu. Ili i nampa ya raka i na Hiram u ya'ankai Mogono Sulemanu adama a a'isa a Vuzavaguđu, a ya'an ta i da n iyum i shili.

⁴⁶ Mogono ma zuwai a ya'in i da n ci'in a apulaka a na i devu n Urudu e mere ma Sukotu n Zaretan.

⁴⁷ Sulemanu u kondo amiki a ucanuku u nanlo ba, adama a na u da wi ta n abundai. E yeve amiki a iyum i shili ya ba.

⁴⁸ Sulemanu u ya'in ucanuku wu ulinga u na wi punu a a'isa a Vuzavaguđu a, katalikalyuka ka azanariya, n kirukpa ka azanariya ku na a tsu zuwa de boroji vu cida,

⁴⁹ ashamkpatsu a nkuni ma azanariya koci, a na a zuwai e kelime ka a ubuta u cida, a tawun a kakambu ku usingai, a tawun feu a kakambu ku ugula, n ikari ya apalu raka nu nkuni n ata'an a gbagbain a azanariya.

⁵⁰ nu nkoko'o n wawa'a, n ili i ku kimaşa nkuni, nvene m gbagba'in, ebelyu a kubana ili i magulani, n ambu e ku kenuku akina, n ili i na yi ubani n utsutsu wu ubuta u cida kobolo n a'isa a gbayin a Vuzavaguđu. Dem u ya'in le n azanariya.

⁵¹ Ana Sulemanu u kotsoi kuya'an ulinga wa

a'isa a Vuzavagudu a, da u tukai punu ili i na esheku a ni Dawuda we erengi, ili i da da azurufa, n azanariya kobolo n ucanuku u kunu, da u zuwai le a kunu ku kuzuwa ku canuku ka a'isa a Vuzavagudu.

8

A tukai n akpati a A'isa a gbayin

¹ Da Sulemanu u bolongi nkoshi m gbara-gbara ma aza a Isaraila, kobolo n aza e kelime a umaci kakau, n isheku yi i'uwa ya aza a Isaraila a Urushelima, adama a na a bana a utaka n akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu a likuci i Dawuda da da Sihiyona.

² Ali aza a Isaraila raka o bolongi u mogono Sulemanu a ayin a kadiva ka apam ko wotoi u Etanimu, u da da ta na wotoi u cindere.

³ Ana nkoshi m gbara-gbara ma aza a Isaraila a yawai, da anan ganu u dikai akpati vu uzuwakpani va,

⁴ da a tukai n akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu va, m Mayali mo Obolo, kobolo n ili i cida i na yi punu dem. Anan ganu n anan Levi ele a tukai n u da,

⁵ da mogono Sulemanu n kobolo ka aza a Isaraila ka na ka gasai va, a shamgbai lo kelime ka akpati ka a kuya'an alyuka nkyon ma abundai ali n anaka a na e yevei kabundai ke le ba.

⁶ Da anan ganu a tukai n akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu a ubuta u ni punu a suvu o mololo ma cida a'isa a, ubuta u na u la'i n cida da zuwai vu da a daka ve evelyu o Corobi.

⁷ Da icorobi ya a bapai evelyu e le a gaḏi va akpati va, a kuya'anka akpati va n ikaṇaṭsu i ni dem kulu.

⁸ Ikaṇaṭsu i nan lo yi ta ugadi kau tsu na va kufuḏa ve kene ko vi baci a ubuta u ciḏa punu a suvu o mololo ma a'isa ma, ama vi baci pulai vu ubuta u ciḏa wa ve kene ba, a ḏa i ta ḏe ali n anana.

⁹ Ili i yoku yi punu ba sai nshemberu ma atali n re n na Musa u zuwai punu a kusan ku Sinai, a ubuta u na Vuzavaguḏu u ya'in uzuwakpani n aza a Isaraila ayin a na a kaṣakpai iḏika i Masar.

¹⁰ Ana anan ganu a kaṣakpai ubuta u na u la'i n ciḏa va, ḏa keleshu ka kimbai a'isa a Vuzavaguḏu a.

¹¹ Anan ganu a fuḏa a ya'an ulinga u le ba, adama e keleshu ka, Adama a na tsugbayin tsu Vuzavaguḏu ci shana ta a a'isa a ni.

¹² Da Sulemanu u danai, <<Vuzavaguḏu u dana ta, ayi wi ta a kuḏaṣangu e keleshu ka kayimbi.

¹³ Gogo na m ma'aka wu ta A'isa a gbayin a singai, a ubuta u na va kuḏaṣangu ali ayin babu uteku.>>

¹⁴ Ana kobolo ka aza a Isaraila ki lo kashani, ḏa mogono ma kpatalai ḏa u zuwakai le unaṣingai.

¹⁵ Daḏa u danai, <<Cikpai Vuzavaguḏu, Kaṣhile ka aza a Isaraila, ayi na n ekiye a ni a ḏa u shatangi uzuwakpani u na u ya'in n una u ni a kubana u Dawuda esheku a va u danai.

¹⁶ <Ili i na i ḏikai a kanna ka na mu utaḁai uma a va aza a Isaraila a Masar, n zagba likuci i yoku a kaṭsuma ka likuci yu umaci ya aza a Isaraila adama a na m ma'a a'isa ciya kula ku va ku yongo

de ba. Ama n zagba ta Dawuda u lya'aka uma a va aza a Isaraila tsugono.>

¹⁷ Esheku a va Dawuda u sheshe ta u ma'a a'isa adama a na a cikpa kula ku Vuzavaguđu, Kashile ka aza a Isaraila.

¹⁸ Ama da Vuzavaguđu u danai esheku a va Dawuda, <U ga'an ta ana wo okpoi vu sheshe ta a kađu ka nu kuma'a a'isa adama a kula ku va.

¹⁹ Ko n nannai dem, avu da vuza na va kuma'aka mu a'isa a ba, ama maku ma nu ma na a ku matsaka wu, ayi da u kuma'a a'isa a adama a kula ku va.>

²⁰ Vuzavaguđu u shatangu ta uzuwakpani u na u ya'in. Mi isaka ta esheku a va Dawuda tsugono, da n daşangi a kakuba ko tsugono ka aza a Isaraila tsu na Vuzavaguđu u ya'in uzuwakpani, da ta na m ma'i a'isa adama a kula ku Vuzavaguđu, Kashile ka aza a Isaraila.

²¹ N fobuso ta punu ubuta u na a kuzuwa akpati va, vu na vu dađa uzuwakpani u na Vuzavaguđu u ya'in n ikaya i tsu a ayin a na wu utakai le a Masar.>>

Avasa a Sulemanu e kerengu a'isa

²² Da Sulemanu u shamgbai e kelime ka kata-likalyuka ka Vuzavaguđu e kelime ko kobolo ka uma ka aza a Isaraila raka, da u dangusai ekiye a ni gadi,

²³ u danai, <<Vuzavaguđu Kashile ka aza a Isaraila, babu Kashile ka na ki gadi ko a idika tsu nu, a kubana uzuwakpani kobolo n ucigi u babu uteku a kubana wa agbashi a nu a na i a kuwala a uye u nu n ađu e le dem.

24 Vu shatangu ta uzuwakpani u na vi ya'ankai kagbashi ka nu esheku a va Dawuda, n una u nu u da vi ya'in uzuwakpani wa, da kpanu vu shatangi u da tsu na u da wi anana.

25 Gogo na Vuzavagudu, Kashile ka aza a Isaraila, shatangu uzuwakpani u na vi ya'ankai kagbashi ka nu esheku a va Dawuda, ana vu danai, <Vi a kusa'wa kunamba vuza na u kudashangu a kakuba ko tsugono ka aza a Isaraila ba, da baci de muku n nu n ya'an mayin a ubuta wi ili i na i a kuya'an dem, da a ya'in nwalu nu mpa tsu na avu vi ya'in.>

26 Gogo na avu Kashile ka aza a Isaraila, ya'an uzuwakpani u na vi ya'ankai kagbashi ka nu Dawuda esheku a va u ya'an mayun.

27 <<Ama Kashile ki ta o kuyongo aduniyan? Gadi, ko gadi vu adangashile wa kuya'an wu ba. Bele a'isa a na mpa m ma'i.

28 N nannai dem pana avasa a kagbashi ka nu kobolo n ufolu u ni wa a asuvayali, Vuzavagudu Kashile ka va. Pana mashi n kavasa ka na kagbashi ka nu ki a kuya'an a kubana wa nu anana.

29 Ya'an aashi a nu o yongo upadukpi kannu na kayin dem adama a a'isa a nampa, ubuta u na vu danai, <Kula ku va ki ta o kuyongo de,> adama a na vu pana avasa a na kagbashi ka nu ka ci ya'an adama a ubuta u nam pa.

30 Pana ufolu u kagbashi ka nu kobolo n ufolu uma a nu aza a Isaraila, a ayin a na baci a vasai a ubuta u nampa. Vu pana na de gadi a ubuta wi idashi i nu, vu pana baci, cinukpaka tsu.

31 <<Da baci vuma u nusakai vuza ni ali da ka

yawai ka akucina, da ta na u tawai u kucinai
a ubuta u katalikalyuka ka nu punu a a'isa a
nampa,

³² pana na de gadi kata vi ya'an ili i yoku.
Ya'an ka agbashi a nu afada, vu takacika vuza vu
unushi, kata vu zuwaka yi unushi u na u ya'in va
a kaci ka ni. Vuza vu babu unushi vu kasakpa yi
u laza babu unushi, kata vu zuwa kasingai ka ni
ko tono yi.

³³ <<Ayin ana baci de dem a lya'i uma a nu aza
a Isaraila n kuvon adama a na a ya'an ka wu ta
unushi, ama o bono baci wa nu da e yevei kula
ku nu ali da a vasai da kpamu o folonoi nu punu
a a'isa a nampa,

³⁴ panaka le na de gadi kata vi cinukpaka uma
a nu aza a Isaraila unushi u le, kata vu bonoko le
a idika i na vi nekei isheku i le.

³⁵ <<A bayangu baci gadi da kpamu o doku o
yo'i mini ba, adama a na uma a nu a nusaka wu
ta, a vasa baci punu a ubuta u nampa da yeve a
shikai u kula ku nu ali da a kasakpai unushi u le
adama a na vu sa'wa le ta n kawuya,

³⁶ panaka le na de gadi kata vi cinukpaka
agbashi a nu aza a Isaraila unushi u le. Yotsongu
le uye u singai u na o kutono, kata vi yo'o mini a
idika i na vi nekei uma a nu adama a na yo okpo
i le.

³⁷ <<Ayin a na baci kambulu ko madukpa ma
uwai a idika ya, ko idika ya i pomoi ko i palukpai,
akyun ko ntaɗamaci, ko irala i le i kanza le baci
a likuci i le, ko kawuya ke ne ka baci ko mbala n
na n tawai,

³⁸ Da baci vuza ko uma raḡa a ya'in avasa ko ufolu, adama a na e yevei ili i na yi a kutakacika aḡu e le, ḡa a barukpai ekiye e le e kelime ka a a'isa a nampa,

³⁹ kaṡa vu pana na ḡe gaḡi, a ubuta wi idaṡhi i nu. Cinukpaka le kaṡa vi ya'an ulinga, ya'an ka yaba dem ili i na u ya'in, adama a na vi yeve ta ḡe kaḡu ka ni kpamu avu ḡa koci vi yevei aḡu a uma dem,

⁴⁰ nannai ḡa a kupana wovon u nu a ayin dem i baci de o kuyongo punu a idika i na vi nekei ikaya i tsu.

⁴¹ <<Ama komoci ka na baci ki punu u uma a nu aza a Isaraila ba, ḡa wu utai a ubuta u ḡa'in ḡa u tawai adama a kula ku nu,

⁴² Omoci i ta a kupana ukuna u kula kugbayin ku nu n utsura we ekiye u nu n ili i gbagbain i mereve i na vu ya'in. Ayin a na baci a tawai a vasai punu a a'isa a nampa,

⁴³ kaṡa vu pana na ḡe gaḡi a ubuta wi idaṡhi i nu, kaṡa vi ya'an ili i na omoci a o folonoi nu dem, adama a na uma a aduniyan dem e yeve kula ku nu o doku kpamu a pana wovon u nu, tsu na uma a nu aza a Isaraila i a kuya'an. I ta kpamu a kufuda kuyeve a na a'isa a na m ma'i na va, n kula ku nu ku ḡa m ma'i a ḡa.>>

⁴⁴ <<Uma a nu a bana baci kuvon wi irala i le, a ubuta u na vu zuwai le a bana dem, a vasa baci u Vuzavaguḡu adama a likuci i na vu zagbai kobolo n a'isa a na m ma'i n kula ku nu,

⁴⁵ pana avasa e le n ufolu u le na ḡe gaḡi, kaṡa vu takpaka le kadama.

⁴⁶ <<A ya'an ka wu baci unushi, adama a na

babu vuza na u kpaɗaj kunusa, ɗa vi ya'in wupa n ele ali ɗa vi nekei le wi irala i le. Ɗa a ɗikai le tsa agbashi a kubana a idika i le i na yi ɗa'in ko ɗevu,

⁴⁷ n nannai dem a saba'a baci aɗu e le a idika i na a banai ugbashi wa, ɗa a shikai unushi u le ali ɗa o folonoi nu ɗe a kudana, <Ci ya'an ta unushi, tsu ya'an kasingai ba, ci ya'an ta ka gbani-gbani,>

⁴⁸ a saba'a baci aɗu e le n wuma u le ɗa o bonoi wa nu ɗe a idika yi irala i le i na i ɗikai le ugbashi, ɗa a vasai wa nu a kubana a idika i na vi nekei ikaya i le, n likuci i na vu zagbai n a'isa a na m ma'i n kula ku nu,

⁴⁹ na ɗe gaɗi a ubuta wi idashi i nu, pana avasa e le n ufolu u le kaɗa vu pana asuvayali e le

⁵⁰ Vi cinukpaka uma a nu a na a nusakai nu, vi cinukpaka le unushi wa dem u na a ya'ankai nu, kaɗa vu zuwa aza a na a lya'i le utsura wa a pana asuvayali e le,

⁵¹ adama a na ele uma a nu a ɗa aza a ukan i a nu, ele na vu utakai a Masar, a ubuta wu usudukpi wa akina a na e kuderekpe viyum.

⁵² <<Ya'an vu zuwa atsuvu a nu adama a ufolu wa kagbashi a nu, kobolo n ufolu u uma a nu aza a Isaraila. Ya'an vi lya'a kelime n kupanaka le a ayin a na baci de dem a lapai una a kubana wa nu.

⁵³ Adama a na vu pece le ta n uma a aduniyan a na a buwai ɗa vu bonokoi le uma ukan i a nu, tsu na vu danai a una u Musa kagbashi ka nu a ayin a na avu Vuzavaguɗu Kašhile vu utakai ikaya i tsu a Masar.>>

⁵⁴ Ana Sulemanu u kotsoi kavasa ka nampa raka n ufolu a kubana u Vuzavaguɗu, ɗa u

ḡangai kashani a ubuta u na wi ishi u kuḡangi n ekiye a ni uḡengushi ḡevu n katalikalyuka ka Vuzavagudu.

⁵⁵ U ḡangai ḡa u zuwakai kobolo ka aza a Isaraila raḡa unasingai n kalakatsu kau a kudana,

⁵⁶ <<Ci cikpai Vuzavagudu ayi na u nekei uma a ni aza a Isaraila wuvuki, tsu na u ya'in uzuwakpani. Babu kadanshi ka na u ya'in uzuwakpani a una u kagbashi ka ni Musa ḡa ka kpaḡai kushana.

⁵⁷ Ya'an Vuzavagudu Kaḡhile ka tsu ko tono n a tsu tsu na u tonoi n isheku i tsu. Kaḡa u kuḡasakpa tsu ko u kuvakangu tsu ba.

⁵⁸ Ya'an u bonoko aḡu a tsu wa ni, tsu wala a uye u ni kaḡa kpamu tsu baḡa wila u ni, n kadanshi ka ni kobolo n kusheshe ku ni tsu na u danai ikaya i tsu.

⁵⁹ Ya'an kadanshi ka va ka nampa, ka na n vasai a kubana u Vuzavagudu, ka yawa ḡevu n Vuzavagudu Kaḡhile ka tsu kanna n kayin dem, ciya u takpa kadama ka kagbashi kobolo n uma a ni aza a Isaraila derere n i na i a kuciga a kanna dem,

⁶⁰ adama a na uma a aduniyan dem e yeve a na Vuzavagudu ḡa Kaḡhile, babu kpamu vuza yoku.

⁶¹ Ama aḡu aḡa a shamgba mayin a ubuta u Vuzavagudu Kaḡhile ka tsu, a kuwala a uye u ni mayin n i baḡai wila u ni, tsu na yi a kuya'an ali a kutawa anana.>>

Kerengu ka a'isa

⁶² Da mogono ma kobolo n aza a Isaraila raḡa a na i n ayi, a ya'in alyuka a kubana u Vuzavagudu.

⁶³ Sulemanu u lyukai alyuka a idaḡhi i maḡana u Vuzavagudu. U ya'in a ḡa n anaka ali akpan

kamanga n e re (22,000), kobolo kpamu ni nkyon nu nradika a_kpa_n amangatawun n kamanga (120,000). Dada mogono ma kobolo n aza a Isaraila ra_ka e erengi a'isa a Vuzavagu_{du}.

⁶⁴ A kanna ka nanlo ka feu mogono me erengi mere ma ulanga ma na mi e kelime ka A'isa a Vuzavagu_{du}, punu a ubuta wa da u ya'in alyuka e kune'e ku kusongu, kune'e ki ili i kashina kobolo n ushuma u kune'e ki ida_shi i ma_tana. Adama a na katalikalyuka ki iyum i shili ka ka ya'an ta kenu a na ka dika kune'e ku kusongu, n kune'e ki ili i kashina kobolo n ushuma u kune'e ki ida_shi i ma_tana.

⁶⁵ Da Sulemanu u ya'in ka_diva ka a ayin a nan lo, n ka_bundai ka gbayin ka aza a Isaraila dem, n uma a na a uta_i a Lebo-hamata a kubana a ka_ra'a ka Masar. A ya'in ka_diva ka nanlo u Vuzavagu_{du} Ka_shile ka tsu ali ayin e cindere da o doku a ya'in ayin e cindere da wo okpoi ayin kupa n a_nashi.

⁶⁶ A kanna ka kunlai da u ka_sukpai uma a wala. A zuwakai mogono ma unasingai da ta na a lazai o kubono a i'uwa i le, m ma_zanga kobolo n imeshi a a_du e le adama a ili ra_ka i na Vuzavagu_{du} u ya'ankai kagbashi ka ni Dawuda n uma a ni aza a Isaraila.

9

Vuzavagu_{du} u ta_wai u Sulemanu u ire

¹ Ana Sulemanu u kotsoi kuma'a A'isa a gbayin a Vuzavagu_{du} kobolo n ke_feku ko mogono ali n ili i na u cikalai kuma'a dem,

² da Vuzavagu_{du} u ta_wai u Sulemanu a uta_wi u ire, tsu na u sa'wai kutawa wa ni na de a Gibiyon.

³ Vuzavagudu u danai ni,

<<M pana ta avasa n ufolu u na vi ya'in a kutawa wa va, me erengu ta a'isa a nampa a na vu ma'i va a ubuta u na a e kuneke kula ku va tsugbayin ayin babu uteku. Ashi a va n ka du ka va o kuyongo ta de ayin tutu.

⁴ Avu tamkpamu, vu wala baci a uye u va n kasingai n ka du ka nu derere tsu na eshevu Dawuda u ya'in, da feu vi ya'in ili i na n danai ali n vu tonoi wila kobolo n kadanshi ka va,

⁵ Gogo mi ta a kuzuwa kakuba ko tsugono ka nu a ubuta wa aza a Isaraila ali ayin babu uteku, tsu na n ya'ankai eshevu Dawuda uzuwakpani n danai, <Va kusa'wa kunamba vuza na u kudasangu a kakuba ko tsugono wa aza a Isaraila ba.>

⁶ Ama avu ko muku n nu i zuwakai mu baci kucina da kpamu i kpa dai kutono kadanshi ka va ko wila u va u na n zuwai, da i kucukpai i bonoi i tonoi amali o yoku ali i cikpai le,

⁷ mi ta a kutakpa aza a Isaraila a idika i na n nekei le kata kpamu n iwan a'isa a nampa a na me erengi n kula ku va. Aza a Isaraila i ta o kubono kacapa kata kpamu o kpo ili i makan a ubuta u uma dem.

⁸ Kata a'isa a nampa o bono agali, aza a na a kuwala lo dem i ta a kuya'an kadanshi ke mereve kobolo m makan a kudana, <Yidai i zuwai da Vuzavagudu u ya'ankai idika ya ili i nampa kobolo n a'isa a?>

⁹ Uma i ta a kushuku, <Adama a na a kasakpa ta Vuzavagudu Kashile ke le ayi na wu utakai ikaya i le a Masar, da o bonoi a kanai amali o

yoku ali ḏa a cikpai a ḏa n o tonoi a ḏa. Ḍaḏa i zuwai Vuzavaguḏu u tuka le ta n kawuya ka nampa dem.> >>

Ulinga u yoku u Sulemanu

¹⁰ Sulemanu u ya'an ta aya kamanga ayi kuma'a A'isa a gbayin kobolo n kefeku ko tsugono.

¹¹ Sulemanu mogono u nekei Hiram mogono ma Taya likuci kamanga i na yi a ubon u Gaḗili, adama a na Hiram va u zamaka yi ta ndanga n sida raḓa, n ogboli, kobolo n azanariya n abundant̄i tsu na u cikalai.

¹² Ama ana Hiram u kaṣakpai Taya adama a na u bana we ene likuci i na Sulemanu u nekei ni, ḏa wu enei i ḏa i ya'in ba.

¹³ Ḍa u danai, <<Likuci i yidaḗi tamkpamu na i na vi nekei mu, vuza va?>> Ḍa u ne'i likuci ya kula idika i Kabulu*, kula ku ḏaḏa ku buwai ali a kutawa anana.

¹⁴ Hiram u su'uki mogono n Azanariya a na amiki e le a yawai ngura amangatawun n kamanga (120).

¹⁵ Na ḏa ukuna wu ulinga u tsugbashi u na Sulemanu u danai adama a kuma'a ka a'isa a Vuzavaguḏu, n kefeku ka ni, nu nsongolimo ma akambu, m mashilya ma Urushelima n ma likuci i Hazo m Magido, kobolo n Geza.

¹⁶ Firi'auna mogono ma Masar ma lya'a ta Geza n kuvon, ali ḏa u songi likuci ya n akina. Wu unai aza a Kana'ana a na i punu a idashi ḏa u nekei i ḏa vuka vu Sulemanu mekere ma ni tsu ili i kune'e i kannu ko yolo.

* **9:13 9:13** *Kabulu* N kelentsu ka aza a Yahuda ḏaḏa ili i kavama.

17 Da Sulemanu u ma'asakai Geza. U ma'i kpamu likuci i kaḏaki i Betu-horon,

18 m Balata, kobolo n Tadamoru na ḏe e mere-mune, dem punu a idika i Yahuda,

19 kobolo n likuci yi a ubuta u kuzuwa u ni raka, n likuci ye ekeke o odoku a ni kobolo n odoku a, ali n ili i na u cikalai kuma'a a Urushelima dem, a Lebano kobolo kpamu n idika i na yi a ubuta u tsugono u ni dem.

20 Uma o yoku a buwa ta punu a idika ya, aza a na i aza a Isaraila a ḏa ba, ele ḏa aza a Amoriya n aza a Hitiya n aza a Periziya n aza a Hiviya n aza a Jebusiya,

21 ele ḏa ntsukaya n na n buwai idika ya, aza a na aza a Isaraila a fuda unai ba, Sulemanu u zagba le ta okpo agbashi a ulinga a ni, ali tana anana ḏaḏa ulinga u na i a kuya'an.

22 Ama Sulemanu u bonoko vuza va aza a Isaraila kagbashi ba, ḏa kucikpa u bonokoi le osoji, n anan taji a ni, n aza a gbara-gbara a ni, n aza e kelime ko osoji, kobolo n ovonshi a na i aza e kelime a ekeke o odoku n akumbi e le.

23 Ele ḏa kpamu aza a gbagba'in a kinda ulinga u na Sulemanu wi n u ḏa, i ta ali uma aman-gatawantawun n amangerenkupa (550), ele na i kulana uma a na i a kuya'an ulinga wa.

24 Sulemanu wu utakaj vuka vi ni mekere ma Firi'auna punu a likuci i Dawuda, ḏa u bonokoi ni e kefeku ka savu ka na u ma'akai ni. Da kpamu u ma'i nsongolimo lo.

25 A kaya dem kutatsu ku ḏa Sulemanu u ci ya'an alyuka e kune'e ku kusongu n alyuka e kune'e ki idashi i maṭana a gaḏi vu katalikalyuka

ka na u ma'akai Vuzavaguđu. U ya'in kpamu alyuka o kusongu a ili i magulani a kubana u Vuzaguđu, nannai da u kotsoi ulinga wa a'isa wa.

²⁶ Mogono Sulemanu u ya'in kpamu antsu a Eziyon-gebe, devu Ilatu a Edom a kakina ka Mala ma Shili.

²⁷ Dada Hiram u suki a fudi a antsu a bana a ya'an ulinga de kobolo n uma a Sulemanu.

²⁸ Da antiki antsu a kubana a Ofiri, da o bonokoi nu ngura ma azanariya ali amangatawanashi n kamanga (420) da e nekei Sulemanu.

10

Egbere Sheba u banai u Sulemanu

¹ Ana Egbere vu idika i Sheba u panai tsu na Sulemanu wu utai kula n tsu na wi a nwalu n Vuzavaguđu, da u tawai kukondo yi n keci ku gbagba'in.

² U yawai a Urushelima n kabundai ka uma o kutono yi n arakuma e le ucaniki n ili i wali kobolo n azanariya n abundai ali n atali a singai-singai dem. Da u banai u danai Sulemanu ili i na wi n i da a kađu ka ni raka.

³ Sulemanu wu ushuki keci ku vuka ka raka, babu ili i na i ya'in mogono atakaci a kushuku punu.

⁴ Ana Egbere vu Sheba u panai kuyeve ku Sulemanu raka, kpamu wu enei kefeku ka na u ma'i,

⁵ n ilikulya i na a tsu tuka Sulemanu a kanna lakam, n tsu na nkoshi m gbara-gbara ma ulinga u ni i a idashi, n tsu na i a kuya'anka yi ulinga, n aza a na e ci neke yi ili i kuso'o, n alyuka e kune'e

ku kusongu a na Sulemanu va u ya'in a a'isa a Vuzavagudu, da u ya'in mereve.

⁶ Da u danai mogono ma, <<Ili i na m panai raka na de a likuci i va adama a kadanshi ka singai n kuyeve ku nu dem mayun da,

⁷ Mi ishi mu ushuku n ili i nampa ba, sai na n tawai me enei n ashi a va. Mayun da, i na a danai mu kagimi ka'a. Kuyeve ku nu kobolo n uciyi dem u la'a ta i na m panai.

⁸ Inda tsu na uma a nu i m mazanga, n tsu na aza a ulinga a nu i feu m mazanga, ele na i kashani devu ayin tutu a kupana kadanshi ka ukuna kuyeve ka nu.

⁹ Unasingai u da a kubana u Vuzavagudu Kashile ka nu, ayi na u u panai uyo'o u nu da u zuwai nu a kakuba ko tsugono ka aza a Isaraila. Ana wo okpoi Vuzavagudu u ciga ta aza a Isaraila ali ayin babu n uteku, da da i zuwai da u zuwai nu mogono adama a na vu ya'an afada a asingai n a usubi kpamu.>>

¹⁰ Da Egbere va u nekei mogono ngura ma azanariya ali amangatawaun n kamanga (120), kobolo n ili i wali n abundai n atali a singai-singai. Babu vuza na u sa'wai kutuka n ili i wali tsu na Egbere vu Sheba u tukai mogono Sulemanu.

¹¹ Antsu a Hiram a tawai n azanariya na de Ofiri, a Ofiri va a tuka ta nu ndanga n almugu n abundai kobolo n atali a singai.

¹² Da mogono ma ya'in ulinga nu ndanga n almugu, adama a na u doku katsura ka a'isa a Vuzavagudu a kobolo n kefeku ko mogono ka. Da kpamu u ya'ankai ulinga a ubuta u kuya'an umolu n ugogi adama a awashi. Babu kpamu

ndanga n almugu n na o doku a tukaj ko e enei ali a kutawa anana.

¹³ Da Sulemanu mogono u nekei Egbere vu Sheba ili i na u cigai dem, babu bi'i i na u nekei ni a katsuma ki ili i tsugono. Da u lazai u bonoi a idika i ni n agbashi a ni.

Uciyi wu abundai u Sulemanu

¹⁴ A kaya dem Sulemanu u tsu isa ta azanariya a na a yawai ngura amangatawantali n amangatsatsu n tali (666),

¹⁵ babu punu bi'i utafu wa aza a tsulaga tsu gbagba'in n aza a wawa'a, kobolo nu ngono ma aza Arabiya n anan gomuna a idika a.

¹⁶ Mogono Sulemanu u luwai nraga m gbagba'in ma azanariya ali amangatawenre (200), maraga dem a ya'in i ta n amiki a na a yawai shekelu amangatawantali (600).

¹⁷ Da kpamu u ya'in nraga n wawa'a n na a luwai n azanariya ali amangatawantatsu (300), dem vi le n amiki a na a yawai shekelu vu nashi. Da mogono ma zuwai le e kefeku ka na u ya'in nu ndanga n na a kapai a kutsun ku Lebano.

¹⁸ Da mogono ma ya'in kakuba ko tsugono ka gbayin da a kalai ka'a n anga a kagiwa da u kumai anga a n azanariya.

¹⁹ Kakuba ka ki ta n adasukpatsu a tali, da kacapa ka a ya'in ni makurugu gadi. A akambu e re a kakuba ka da a zuwakai ka'a ubuta u kukiyangu ekiye, n ululu i kawu lo kashani akambu e re dem.

²⁰ Ululu a ikawu kupa n e re uzuwi lo a idasakpatsu i tali ya, ululu ikawu akambu e re

a kadasukpatsu dem. Babu ubuta u na a sa'wai kuya'an kakuba ko tsugono tsu nanlo.

²¹ Nkoko'o n ku so'o ko mini m mogono Sulemanu raka a ya'an ta n da n azanariya, ili yu ulinga i kefeku ka na a ya'in nu ndanga n kutsun ku Lebano dem a ya'an ta i da n azanariya feu koci. Babu i na a ya'in n azurufa, adama a na e ene ta azurufa i n amiki a ayin a Sulemanu ba.

²² Mogono ma mi ta n antsu n abundai a tsulaga punu a mala ma kobolo n antsu a Hiram. Aya a tatsu dem o tsu bono ta n ucanuku wa azanariya, azurufa, anga agiwa, ali nu nkalu n ajinna feu.

²³ Mogono Sulemanu u la'a ta ngono n na m buwai a aduniyan dem uciyi kobolo n kuyeve.

²⁴ Aduniyan raka a tsu ciga ta a tawa kulanasa odoki u Sulemanu adama a na a pana kadanshi ke kuyeve ka na Kashile ke nekei ni a kadu.

²⁵ A kaya dem yaba dem vu na baci wi a kutawa u tsu tawa n ili i kune'e ya azanariya, n ya azurufa, n akashi, n ucanuku u kuvon, n ili i wali, kobolo n odoku, nu mkparagi feu.

²⁶ Sulemanu u bolongi ekeke o odoku kobolo n odoku a, wi ta n ekeke o odoku kakpan ke te n amangatawanashi (1,400), n odoku akpan kupa n e re (12,000). U foboi le a likuci i na o tsu fobo ekeke o odoku, o yoku kpamu na de kobolo n ayi a Urushelima.

²⁷ Mogono mo bonokoi azurufa o okpoi ili i gbani tsa atali a Urushelima, ndanga n sida feu u bonokoi n da n abundai tsu ndanga mu mabiri n na n tsu gbonguro a ubuta wa aginda a Yahuda.

²⁸ Odoku a Sulemanu ta de a utakai ada a idika i Masar kobolo n idika i Kuwe, aza a tsulaga a

gbagba'in o mogono a ɗa a tsulai le a idika i Kuwe.

²⁹ A tsula ta ekeke odoku dem a idika i Masar ali Azurufa amangatawantali (600), a tsulai odoku feu dem amangatawun n amangerenkupa (150). Da o okpoi aza a na e kudenke ngono ma aza a Hitiya kobolo nu ngono ma aza a Siriya.

11

Amaɗi a Sulemanu

¹ Ayin a na i lo ɗa Sulemanu mogono u cigai amaɗi a uduma n aɓundai, babu bi'i vuka vu na wi n vu ɗa mekere ma Firi'auna. Da u zuwai nkere ma aza a Mowabu n ma aza a Amona n ma aza a Edom n ma aza a Sidon kobolo n aza a Hitiya.

² Uma a nanlo a ɗaɗa Vuzavaguɗu u ya'in kadanshi ke le wa aza a Isaraila u danai, <<Kaɗa i nekpenei yolo ba, ta lo o kubonoko aɗu a ɗa a ubuta u kutono amaɗi e le.>> N nannai dem, Sulemanu u gbagbalai kuciga le.

³ Wi ta n amaɗi a nkere mu ngono ali aman-gatawencindere (700), n amaɗi a gbani aman-gatawantatsu (300), ɗa amaɗi a ni a saba'i ni kaɗu.

⁴ Ana Sulemanu u kutsai ɗa amaɗi a ni a saba'i kaɗu ka ni a kubana a ubuta wa amaɗi o yoku. Kaɗu ka ni ka buwa a nwalu derere a ubuta u Vuzavaguɗu Kaɗhile ka ni ba, tsu na kaɗu ke esheku a ni Dawuda ko yongoi ba.

⁵ Sulemanu u bonoi o kutono Ashitoretu kamali ka vuka ɗa a Sidon, m Moleka kamali ku unata ka aza a Amona.

⁶ Da Sulemanu u ya'in ili i gbani-gbani a kubana u Vuzavaguɗu, u doku u tonon Vuzavaguɗu mayin ba, tsu na esheku a ni Dawuda a ya'in.

⁷ A ubuta wu nsasan wu ubon u kasana a Urushelima, Sulemanu u ma'i mavalı ma kucikpa Kemoshi, kamalı ka unata ka aza a Muwabu, kobolo m mavalı ma kucikpa Moleka kamalı ku unata ka aza a Amona.

⁸ U ya'ankai kpamu amaci a uduma a ni nannai, adama a na o songi ili i magulani na a ya'in alyuka a kubana a ubuta wa amali e le.

⁹ Vuzavagudu u ya'in wupa n Sulemanu adama a na kadu ka ni ka kasakpa ta uye u Vuzavagudu Kashile ka aza a Isaraila, ayi na u tawai wa ni ali kure.

¹⁰ Ko a na u sankai Sulemanu kutono amali o yoku, ama Sulemanu ta na u tonon wila u Vuzavagudu ba.

¹¹ Da Vuzavagudu u danai Sulemanu, <<Ana wo okpoi kagbanigbani ka vu sheshei da vi iwain kukana uzuwakpani u va kobolo n wila u va u na n nekei nu, mayun mi ta e kupece tsugono tsu nu kata n neke kagbashi ka nu.

¹² Ama adama e eshevu a nu Dawuda, mi a kuya'an nannai avu n wuma ba, ama mi ta a kisa tsugono tsa e kiye a maku ma nu.

¹³ N nannai dem mi a kisa tsugono tsa raka wa ni ba, ama mi ta e kuneke yi umaci u te u lya'aka le tsugono, adama a Dawuda kagbashi ka va kpamu n adama a Urushelima, a ubuta u na n zagbai.>>

Irala i Sulemanu

¹⁴ Da Vuzavagudu u zuwai Hadadu vuza vu kpa'a ku tsugono tsa aza a Edom u ya'in tsurala n Sulemanu.

15 A ayin a cau de ana Dawuda u lya'i Edom, da Jowabu kovonshi vo osoji u banai kucidangu osoji a Isaraila a na a kuwai a ubuta u kuvon. Da wu unai muku n ali raka a Edom.

16 Jowabu n aza a Isaraila raka a shamgbai de ali wotoi u tali, sai a na o kotsoi kuna ali a aza e Edom raka.

17 Ama Hadadu u sumai a kubana a Masar, kobolo n aza a Edom o yoku a na i agbashi e esheku a ni. Ayin a nanlo Hadadu bi'i maku.

18 A utai a Midiya da a banai a Param. Da a dikai ali de a Param o kubono a Masar u mogono Firi'auna, ayi na u nekei Hadadu kpa'a n idika da u doku u nekei ni ilikulya feu.

19 Firi'auna u panai uyo'o u Hadadu ali da u nekei ni vangu vu vuka vu ni egbere Tafene, adama a na wo okpo vuka vu ni.

20 Da vangu vu Tafene va vu matsakai ni maku mo kolobo da u ne'i ni kula Genubatu, maku ma na Tafene va u dikai u banai a kpa'a ku tsugono. Ta de Genubatu u yongoi m muku n Firi'auna.

21 Ayi de a Masar, da Hadadu u panai Dawuda u banka ta n anan koko a ni n kiya, ayi Jowabu kovonshi vo osoji feu u kuwa ta. Dada Hadadu u danai Firi'auna, <<Kasukpa mu m bono a idika i va.>>

22 Da Firi'auna we ecei, <<Yidai vu nambai punu na ali da vi a kuciga kubono a idika i nu?>> Da Hadadu wushuki u danai, ko ili, <<Kasakpa mu koci n laza.>>

23 Da Kashile ka dangusai Rezo kolobo ka Eliyada u ya'an tsurala n Sulemanu, vuza na u

sumai a ubuta u vuzagbayin vi ni, Hadadezeru mogono ma Zoba.

²⁴ U bolongi uma a ubuta u ni da wo okpoi vuza vu kelime va aza a ugbamiwasuvu a ayin a na Dawuda wu unai aza a utsura a Zoba. Aza a ugbamiwasuvu a a sumai a banai a Dimaska, a ubuta u na a dasangi da a isai ubuta wa.

²⁵ Rezon u yongo ta a tsurala n aza a Isaraila a ayin a na Sulemanu u yongoi n wuma, u doku u zamai kadama tsu na Hadadu u ya'in. Rezon u lya'a ta tsugono a Siriya da kpamu o yongoi a tsurala n aza a Isaraila.

Jerobuwam u ya'ankai Sulemanu ugbamiwasuvu

²⁶ Da feu Jerobuwam kolobo ka Nebatu u ya'in tsurala m mogono. Ayi wi ta a katsuma ka a za ulinga a Sulemanu, ayi vuza va aza a Ifrayimu da va aza Zereda da, a tsu deke ta anaku a ni kula Zeruya, ayi kagapa ka a.

²⁷ Ili i na i zuwai u ya'ankai mogono ugbamiwasuvu da, Sulemanu u ma'a ta nsongolimo da kpamu u ma'asakai mashilya ma likuci i Dawuda esheku a ni.

²⁸ Jerobuwam vuma vu utsura da, ana Sulemanu we enei tsu na kadangani ka ka ya'in ulinga u ni mayin, da u zuwai ni wo okpo vuza kinda ulinga u tsugbashi a kumaci ku Isufu.

²⁹ A makyan ma nanlo ana Jerobuwam wu utai Urushelima, da keneki Ahija ka na ka utai wa aza a Shilo ka gasai n ayi a uye. Ahija wi ta m motogu ma savu u uki. Ele da koci uma e re a gasai a ukara'i u likuci babu vuza yoku lo.

³⁰ Da Ahija u ka_{nai} motogu ma savu ma na u ukai va da u karai ma'a ali akari kupa n e re.

³¹ Dada u danai Jerobuwam, <<Dikaka ka_{ci} ka nu akari kupa a, adama a na ili i na Vuzavagudu Kashile ka aza a Isaraila ka danai i dada na, <La_{na}, mi ta_e kupece tsugono tsu Sulemanu ka_{ta} n neke wu kumaci kupa.

³² Ama adama a kagbashi ka_e va Dawuda n likuci i Urushelima i na n zagbai adama a kumaci ka aza a Isaraila ra_{ka}, mi ta_e e kuneke yi kumaci ku te koci.

³³ Mi ta_e a kuya'an ili i nampa adama a na a ka_{sakpa} mu ta_e da o bonoi o tonoi Ashitoretu ka_{ma}li ka na ki vuka ka aza a Sidon, n ka Kemoshi ka aza a Muwabu, m Moleka vu Amon, a wala kpamu a uye u va_e ba, a ya'an kpamu i na i ga'in a a_{shi} a va_e ba, o tono kadanshi n wila_e u va_e tsu na Dawuda esheku a Sulemanu a ya'in ba.

³⁴ Ama mi a kisa tsugono tsa ra_{ka} e ekiye a Sulemanu ba, mi ta_e a ku ka_{sakpa} yi u lya'a tsugono a ayin a wuma u ni dem adama a kagbashi ka_e va Dawuda, vuza na n zagbai da kpamu u tonoi wila_e n kadanshi ka_e va mayin.

³⁵ Ama mi ta_e a kisa tsugono tsa e ekiye a maku ma_e ni, ka_{ta} n neke wu kumaci kupa.

³⁶ Mi ta_e e kuneke maku ma_e ni kumaci ku te adama a na kagbashi ka_e va Dawuda u ciya muku n tsukaya n na n kulya'a kelime n kulya'a n tsugono a Urushelima, likuci i na n zagbai kuzuwa kula ku va.

³⁷ Ka_{ta} avu tamkpamu n dika wu, vi lya'a tsugono a ubu_{ta} u uma a na ka_{du} ka_e nu ka cikalai, vo okpo mogono a ubu_{ta} wa aza a Isaraila.

³⁸ Vi ya'an baci de dem ili i na n danai nu ɗa kpamu vu walai a uye u va ali ɗa vi ya'in i na i ga'in a kutawa wa va, vu banai wila u va tsu na kagbashi ka va Dawuda u ya'in. Mi ta o kutono n avu, kata kpamu m ma'aka wu kpa'a ku tsugono tsu na m ma'akai Dawuda, kata kpamu n neke wu uma a Isaraila.

³⁹ Adama a unushi u Sulemanu mi ta a kutakacika ntsukaya n Dawuda, ama ali a kubana ayin babu uteku ɗa ba.> >>

⁴⁰ Sulemanu u lansa uye adama a na wu una Jerobuwam, ama Jerobuwam u sumai a kubana a Masar u Shishaka mogono. U shamgbai de ali ayin a na Sulemanu u kuwai.

⁴¹ Ulinga u yoku u Sulemanu n ili i na u ya'ain, kobolo n kuyeve ku ni, yi ta punu uɗani a katagarda ka tsumani tsu Sulemanu.

⁴² Sulemanu u lya'i tsugono wa aza a Isaraila a Urushelima ali aya amangere.

⁴³ Da u bankai anan koko n kiya, ɗa a ciɗangi ni a likuci i Dawuda esheku a ni. Da Rehobuwam maku ma ni ma isai tsugono e ekiye a ni.

12

Aza a Isaraila a ya'ankai Rehobuwam ugbami-wasuvu

¹ Rehobuwam u banai e Shekem, adama a na aza a Isaraila raka a bana ta e Shekem ciya a zuwai yi wo okpo mogono.

² Ana Jerobuwam maku ma Nebatu ma panai ili i nampa, ayi de bi'i n idashi a Masar ana u sumai u kasakpai mogono Sulemanu, ɗa u kasakpai Masar.

³ Da aza a gbara-gbara a Isaraila e dekei Jerobuwam, ayi n aza a Isaraila raka a banai u Rehobuwam da a danai ni,

⁴ <<Esheku a nu a zuwaka tsu ta kogboro ka amiki, ama gogo na sadaka tsu ukuna wu ulinga wu utsura wa kobolo n amiki a na i wa tsu va, atsu tso kutono wu ta.>>

⁵ Da Rehobuwam wu ushuki, <<Walai bi'i i ya'an ayin a tatsu kata i bono mpa tankpamu n kusheshe ta kata mu ushuku da.>>Da uma a tana a laza.

⁶ Da mogono Rehobuwam u banai u cinakai nkoshi m gbara-gbara n na n ya'ankai esheku a ni Sulemanu ulinga a ayin a na wi n wuma, da we ecei, <<Odoki e ne a dai i kuneke mu adama a na n kasana uma a nampa una.>>

⁷ Da ushuki ni a danai, <<Anana vi baci o kokpo kagbashi ka uma a nampa vi ya'anka le ulinga, kata vi neke le una u singai, i ta o kokpo agbashi a nu ayin dem.>>

⁸ Ama Rehobuwam u iwain odoki a na nkoshi m gbara-gbara ma n nekei ni da u banai u cinakai adangani ele na i ushan u te, ele na gogo na okpoi ni aza a odoki.

⁹ Da we ecei le, <<Odoki e ne a dai ya kuneke mu? Ciya tsu ushuku uma a nampa a na a danai, <Sadaka tsu amiki o kogboro a na esheku a nu a zuwakai tsu?> >>

¹⁰ Da adangani a na a dangai ayin e te n ayi va a danai, <<Dana uma a na a danai nu va, <Esheku a nu a zuwaka tsu ta kogboro ka amiki, ama avu sadakpa tsu ka'a,> Ama dana le, <Kajivu ke kenu

ka va ka la'a ta kuckyun ke esheku a va m gbara.*

¹¹ Esheku a va a zuwaka da ta kogboro ka amiki kau, mi ta o kudoku ada la'a tsu na ishi. Esheku a va a faba da ta m mashawuri, ama mpa mi ta a kutakacika da n adyabu.> >>

¹² Ana ayin a tatsu a lazai da Jerobuwam n uma a raka o bonoi u Rehobuwam, tsu na mogono ma danai, <<Ayin a tatsu a ya'an baci i bono wa va.>>

¹³ Da Rehobuwam mogono mu ushuki uma a n a suvu usufukpi, adama a na wu ushuku n odoki a na nkoshi m gbara-gbara ma n nekei ni ba,

¹⁴ u tonoi odoki a na adangani a e nekei ni da u danai, <<Esheku a va a zuwaka da ta kogboro ka amiki kau, mi ta o kudoku a da a la'a tsu na ishi. Esheku a va a takacika da m mashawuri, ama mpa mi ta a kutakacika da n adyabu.>>

¹⁵ Ama mogono ma panaka uma a ba, adama a na kusheshe ku Vuzavagudu ku da nannai, ciya u shatangu kadanshi ka na u danai Jerobuwam maku ma Nebatu a una u keneki Ahija vuza va aza a Shilo.

¹⁶ Ana aza a Isaraila raka e enei mogono ma panaka le ba, da a ushuki mogono ma a danai, <<Te ugboku u tsu wi a ubuta u Dawuda, yidai ci n i da a ubuta u maku me Jesi? Bonoi a apam a da, ada aza a Isaraila, lanai i'uwa i da, ada uma a Dawuda feu i lana i'uwa i da.>> Da aza a Isaraila a lazai o bonoi a i'uwa i le.

¹⁷ Ama aza a Isaraila a na i o kuyongo a likuci i Yahuda, Rehobuwam da wi a kulya'aka le

* **12:10 12:10** *Kajivu ke kenu ka va ka la'a ta kuckyun ke esheku a va m gbara.* Ubuta u nampa wa wi ta a kadanshi atakaci a na esheku a ni e nekei le kenu da, a na ayi u kuneke le i ta a kula'a n abundai.

tsugono.

¹⁸ Da Rehobuwam mogono u suki Adoram, vuza na wi vuza kelime vu ulinga u tsugbashi, ama da aza a Isaraila raḳa a varai ni ali unai. Ana Rehobuwam mogono wu enei nannai, da u ya'in gogo'o u kumbai keke vo odoku a ni da u sumai a kubana a Urushelima.

¹⁹ Ta aza a Isaraila i lo a kuya'ansaka kpa'a ku Dawuda ugbamiwasuvu nannai ali a kutawa anana.

²⁰ Ana aza a Isaraila raḳa a panai Jerobuwam wu uta ta a Masar u bonoi, da a suki e dekei ni a ubuta u kabundai ka uma da a zuwai ni wo okpo mogono ma aza a Isaraila. Babu vuza na u tonoi kpa'a ku Dawuda, ama sai kumaci ku Yahuda koci.

²¹ Ana Rehobuwam u yawai a Urushelima, u bolongi eyevi a vishili uma akpan amangatawun n amanganashi (180,000), a kumaci ku Yahuda n kumaci ku Bayami, adama a na a ya'an kuvon n aza a Isaraila ciya o bonoko tsugono tsa u Rehobuwam maku ma Sulemanu.

²² Ama da Kashile ka ya'in kadanshi n Shemiya vuma vu Kashile, u danai,

²³ <<Dana Rehobuwam maku ma Sulemanu mogono ma Yahuda n aza a Yahuda raḳa kobolo n aza a Bayami ali n uma a na a buwai dem,

²⁴ <Ili i na Vuzavagudu u danai i daḳa na, kaṭa i bana i shilika n aza n aza a da ba. Yaba dem u bono a kpa'a ku ni, na va ukuna u va u da.> >> Da o tonoi kadanshi ka Vuzavagudu yaba dem u bonoi a kpa'a, tsu na Vuzavagudu u danai.

Medendem ma azanariya

²⁵ Da Jerobuwam u ma'i likuci i Shekem a ubuta wu aginda de a idika i Ifirayimu da u yongoi de. Ta de wu utai da u banai udoku u ma'i likuci i Peniyelu.

²⁶ Da Jerobuwam u sheshei n kaɗu ka ni u danai, <<Tsugono tsa ci ta a kufuda kubono a kpa'a ku Dawuda.

²⁷ Uma a nampa a bana baci kuya'an alyuka a a'isa a Vuzavaguɗu a Urushelima, aɗu e le i ta a kukpatala o bono u vuzagbayin vi le Rehobuwam mogono ma Yahuda, kata a una mu o bono u Rehobuwam.>>

²⁸ Ana u lansaɗi odoki u uma a ni, da mogono ma ma ya'in ululu a ndendem n re n azanariya. Da u danai uma a, <<Kubansa ku na yi a kubansa a Urushelima ku yawa da ta nannai. Aza a Isaraila amali a da a da na, ele na utakai da a idika i Masar.>>

²⁹ U shikpai me te e Betelu, me te kpamu a Dan.

³⁰ Da ili i nampa yo okpoi unushi, uma a banai de a Dan adama a na a cikpa kululu kuna ki de va.

³¹ Jerobuwam u ma'i nvali a ubuta u kucikpa dem, da u zagbai anan ganu a ubuta u uma dem, aza a na i kumaci ka aza e Levi ba.

³² Jerobuwam u zuwai kaɗiva a kanna ke gendu ku wotoi u kunlai, tsu kaɗiva ka na a ya'in a Yahuda ali da a ya'in alyuka a katalikalyuka. Derere tsu na a ya'in e Betelu, a ya'in alyuka a kululu ku medendem ma na u shikpai de e Betelu va. Da u zagbai anan ganu adama a ubuta u kucikpa u na u ya'in va.

³³ A kanna ke gendu ko wotoi u kunlai, wotoi u na u zagbai a kaɗu ka ni, u ya'in alyuka kakau a

katalikalyuka ka na u shikpai e Betelu. U zuwai kaḍiva adama a aza a Isaraila ḍa a kumbai a katalikalyuka ka a ya'in alyuka.

13

Keneki ka barangi Jerobuwam

¹ Ayin a na Jerobuwam wi kashani ḍevu n katalikalyuka adama a na u ya'an alyuka, ḍa keneki ka Kaḥile ka utai a Yahuda ḍa u banai e Betelu tsu na Vuzavaguḍu u danai.

² Da u dengusai kalakatsu ḍa u ya'in kene ku wuya adama a katalikalyuka ka n utsura u kadanshi ka Vuzavaguḍu, <<Avu katalikalyuka, katalikalyuka, ili i na Vuzavaguḍu u danai i ḍaḍa na, <Laṇa, a kpa'a ku Dawuda i ta a kumatsa maku kula ku ni Josaya. A ubuta u nu u ḍa u kulyuka anan ganu a na a ya'in ulinga a nvali n kucikpa ma, kaṭa kpamu o songu etele a uma a gaḍi vu nu.> >>

³ A kanna ka nanlo ka kpamu vuma vu Kaḥile va u nekei urotu, <<Na ḍa urotu u na Vuzavaguḍu u danai, <Laṇa katalikalyuka ka ki ta a kuya'an uboshi, kaṭa kokomo ka na ki punu a vama ka'a.> >>

⁴ Ana mogono Jerobuwam u panai ili i keneki ka danai adama a katalikalyuka ka na ki e Betelu, u barukpai kukiye ku ni ḍe a katalikalyuka ka ḍa u danai, <<Kaṇai ni.>> Ama kukiye ku na u barukpai a kubana u vuma va ku bisai u fuḍa kubonoko n ku ḍa ba.

⁵ Da katalikalyuka ka ko bosoi ali ḍa kokomo ka na ki punu va ka vama, tsu na urotu u na

vuma vu Kāshile va u nekei n utsura u kadanshi ka Vuzavagudu.

⁶ Da Jerobuwam mogono u danai vuma vu Kāshile va, <<Folonoko mu Vuzavagudu Kāshile ka nu kaṭa vu vasa u bonoko kukiye ku va derere.>> Da vuma vu Kāshile u folonoi Vuzavagudu, da kukiye ku mogono ku bonoi derere tsuna kishi.

⁷ Da mogono ma danai vuma vu Kāshile va, <<Tono mu a kubana a kpa'a adama a na vi ciya ili i na vi lya'i, kaṭa n ya'anka wu kune'e.>>

⁸ Ama vuma vu Kāshile va wushuki mogono ma u danai, <<Ko vi baci e kuneke mu kagimi ku uciyi u nu, mo kutono wu ba. ali n lya'a ili i kulya'a ko n so'o mini punu na ba,

⁹ adama a na Vuzavagudu u dana mu ta, <Kaṭa vu lya'a ili i kulya'a ko vu so'o mini, ko vu bono n uye u na vu bankai ba.> >>

¹⁰ Da u lazai n uye u yoku, u doku u bono n uye u na u bankai e Betelu va ba.

¹¹ A makyan ma nanlo ma kakuci ka keneki ko yoku ki ta lo e Betelu, ayi na muku n ni m bonoi n danai ni raṭa ili i na vuma vu Kāshile u ya'in a kanna ka nanlo. A danai kpamu esheku e le ili i na u danai mogono.

¹² Da esheku e le e ecei le, <<Uye we ne u dai u tonoi?>> Da muku n ni n yotsongi ni uye u na vuma vu Kāshile vu Yahuda va u tonoi.

¹³ U danai muku n ni ma, <<Fobusokoi mu majaki,>> Ana o kotsoi kufobusoko yi majaki ma da u kumbai,

¹⁴ da u kiyangi vuma vu Kāshile va. Da u cinai ni idaṣhi a maḍanga mo oku da we ecei ni, <<Avu

ḏa vuma vu Kaṣhile vu na vu utaj a Yahuda va?
>> Wu ushuki u danai, <<Mpa ḏa.>>

¹⁵ Da kakuci ka keneki ka danai ni, <<Tono mu a kubana a kpa'a adama a na vi lya'a ilikulya.>>

¹⁶ Vuma vu Kaṣhile va u danai, <<Mi a kuk-patala n tono wu ba, mi a kulya'a ili i kulya'a ko n so'o mini n avu na ba.

¹⁷ Adama a na Vuzavaguḏu u dana mu ta, <Kaṭa vu lya'a ili i kulya ko vu so'o mini ko vu bono n uye u na vu bankai ba.> >>

¹⁸ Da kakuci ke keneki ka ushuki, <<Mpa feu keneki ka'a, tsu na vi. Kalingata ka taṭa ta wa va n kadanshi ka Kaṣhile u danai, <Bono n ayi a kpa'a ku nu adama a na u lya'a ilikulya kaṭa u so'o mini.> >> Ama a'uwa a ḏa tana wi a kuya'anika yi.

¹⁹ Da vuma vu Kaṣhile va u bonoi n ayi ḏa u lya'i ali u so'i punu a kpa'a ku ni ka.

²⁰ Ayin a na i a kulya'a ilikulya ḏa kadanshi ka Vuzavaguḏu ka taṭaj u kakuci ka keneki ka na ka tukaj ni a kpa'a ka.

²¹ Da u ḏangusaḷ kalakaṭsu kau u danai vuma vu Kaṣhile vu na wu utaj a Yahuda va, <<Ili i na Vuzavaguḏu u danai i ḏaḏa na, <Vu langasa ta kadanshi ka Vuzavaguḏu, ḏa vu kpaḏaj kubana wila u na Vuzavaguḏu Kaṣhile ka nu ke nekei nu.

²² Vu bonoi vu lya'i ilikulya'a ali ḏa vu so'i mini a ubuta u na a danai nu, <<Kaṭa vi lya'a ko vu so'o ba.>> Adama a nannai keven ki ikyamba ka nu a kucidaṅgu ka'a a ubuta u kasaun ki isheku i nu ba.> >>

²³ Ana vuma vu Kaṣhile na wu utaj a Yahuda u lya'i u u so'i, ḏa kakuci keneki ka na ka tukaj ni a kpa'a ka u fobusokoi ni majaki ma ni.

24 Ana u lazai da kawu u gasai n ayi da wu unai ni. Da a vakangi keven ki ikyamba ka ni a uye, da majaki ma n kawu dem a shamgbai lo devu n keven ki ikyamba ka.

25 Uma o yoku a na a walai lo e enei keven ki ikyamba uvakangi a uye, n kawu lo kashani devu n keven ka. Da o bonoi a danai a likuci a ubuta u na kakuci keneki ka ki.

26 Ana keneki ka na ko bonokoi ni va ka panai nannai, da u danai, <<Vuma vu Kashile da vuza na u kpaɗai kutono kadanshi ka Vuzavaguɗu. Vuzavaguɗu da u nekei ni u kawu vu na vi wejelei ni ali da wu unai ni, tsu na kadanshi ka Vuzavaguɗu ka danai ni.>>

27 Da u danai muku n ni, <<Fobusokoi mu majaki.>>Da ta na o fobusoi ma'a.

28 U lazai da u banai u cinai keven ki ikyamba ka uvakangi a uye, m majaki kobolo n kawu va lo kashani devu. Kawu va u takuma keven ki ikyamba ka ko wu una majaki ma ba.

29 Da kakuci ke keneki ka dikai keven ki ikyamba ka vuma vu Kashile va da u kumbakai ka'a a majaki, u bonokoi ka'a a likuci, a shikai da a cidangu yi ni.

30 Da u cidangi keven ki ikyamba ka a kasaun ka ni. A ya'ankai ni kpalu n a danai, <<Vuza va.>>

31 Ana o kotsoi kucidangu yi da u danai muku n ni, <<N kuwa baci, i cidangu mu a kasaun ka na a cidangi vuma vu Kashile va, i dara etele a va devu n etele a ni.

32 Akaka a na Vuzavaguɗu u danai a ukuna u katalikalyuka e Betelu, kobolo kpamu nu nvali n na a ma'i a ubuta u kucikpa dem a likuci i

Samariya, ukuna u nanlo tana wi ta a kuya'an mayun.>>

³³ Ana ili i nampa i kotsoi Jerobuwam u kasukpa kuya'an kagbanigbani ba, ama da u doku u zagbai anan ganu a katsuma ka uma ka raka kpamu a ya'an ulinga a ubuta u kucikpa wa. We erengi yaba dem vu na u cikalai kokpo ganu a ubuta u kucikpa wa.

³⁴ Da ili i nampa yo okpoi unushi u na u lyai kpa'a ku Jerobuwam, ali kuda ku kuwai raka.

14

Kene ku wuya ku Ahija a kubana u Jerobuwam

¹ A ayin a nanlo Abija maku ma Jerobuwam ma kanai mbala,

² da Jerobuwam u danai vuka vi ni, <<Denga kata vu bonoko kaci ka nu, tsu na vuza wa kufuda we yeve wu ana avu da vuka vu va ba. Kata vu bana a Shilo. Keneki Ahija vuza na u danai mi ta o kokpo mogono ma u uma a nampa, wi ta de.

³ Vu dika akutsu o boroji kupa, n emeshe kobolo n kedele ki ishigi vu banka yi. Wi ta a kudana wu ili i na i kuciya maku ma.>>

⁴ Da vuka vu Jerobuwam u ya'in ili i na vali vi ni vu danai, u banai a kpa'a ku Ahija a Shilo.

Ahija tana u buwa e kene ba, ashi a ni a yimbana ta adama a tsukutsa.

⁵ Ama Vuzavaguđu u dana ta Ahija, <<Vuka vu Jerobuwam wi ta lo a kutawa ciya we ece wu ukuna u maku ma ni, adama a na maku ma mi ta nu mbala, kata vu dana yi ili i na mi a kudana.>> U yawa baci wa nu wi ta a kuya'an adanshi vuza yoku da kau.

⁶ Ama ana Ahija u panai nwalu n ene n ni a kuyawa a utsutsu, da u danai, <<Uwa a suvu, vuka vu Jerobuwam. Yidai i zuwai da vi a kuya'an adanshi avu da ba? E neke mu ta akaka a gbani-gbani n dana wu.

⁷ Wala, bana vu dana Jerobuwam <ili i na Vuzavaguđu Kashile ka aza a Isaraila ka danai i danna, <<Mpa da n dengusai nu a katsuma ka uma, da m bonokoi nu vuza vu kelime vu uma a va aza a Isaraila.

⁸ M pecei tsugono tsu kpa'a ku Dawuda da n nekei nu, ama vi ya'an tsu kagbashi ka va Dawuda ba, vuza na u banai wila u va da u tonoi mu n kađu ke te, a kuya'an ili i na yi derere a ashi a va.

⁹ Vu ya'an ta unushi u na u la'i aza a na i kelime ka nu. Vu ya'ankai kaci ka nu amali o yoku, amali a na a yimai n iyum, vu zuwa mu ta n ya'in wupa da vu zuwakai mu kucina.

¹⁰ Adama a nannai, mi ta a kutuka n atakaci a kpa'a ku Jerobuwam. Mi ta a ku una maku ma vali dem a Isaraila ma kagbashi ko vuza na wi bari a kpa'a ku Jerobuwam dem, mi ta o kusongu kpa'a ku Jerobuwam tsu na o tsu songu kazana, ali ku kula raka-raka.

¹¹ Aza a kpa'a ku Jerobuwam a na a kuwai punu a likuci ya, nshe'e n da n kutakuma le, kata asakali a takuma aza a na a kuwai a kakamba, mpa Vuzavaguđu n danai.>> >

¹² Da Ahija u danai vuka vu Jerobuwam, bono a kpa'a. Ene a nu a dasa baci punu a likuci i nu, maku ma mi ta a kukuwa.

¹³ Aza a Isaraila raka i ta a kushika kata a

cidangu yi. Ayi da maku mete ma Jerobuwam ma na u kucidangu, adama a na ayi da koci a kpa'a ku Jerobuwam vuza na Vuzavaguđu Kashiile ka aza a Isaraila n cinai n ili i singai kenu wa ni.

¹⁴ Vuzavaguđu wi ta a kudangusa vuza yoku wokpo mogono ma aza a Isaraila, vuza na u ku una kpa'a ku Jerobuwam. Anana, gogo na.

¹⁵ Vuzavaguđu wi ta a takacika aza a Isaraila ali okpo tsu na mini ma tsu vukutsa mita. Wi ta a kumudukpa aza a Isaraila punu a idika i singai i nampa i na u nekei ikaya i le kata u wacuwa le ali a upashi kuyene ku Yufiretu, a zuwai Vuzavaguđu ku ya'an wupa adama a na a ya'an ta kamali ka Ashera.

¹⁶ Wi ta a kukaşakpa aza a Isaraila adama a unushi u na Jerobuwam u ya'in, da kpamu u zuwai aza a Isaraila feu a ya'in.>>

¹⁷ Dada vuka vu Jerobuwam vu dangai u banai a Tiza. Ana u yawai utsutsu u kpa'a ku ni, da maku ma ma kuwai.

¹⁸ A cidangi ni da aza a Isaraila rakā a ya'in kpalu adama a ni, tsu na Vuzavaguđu u danai a una u keneki Ahija.

¹⁹ Ili i na i buwai yi ukuna u tsugono u Jerobuwam, kuvon ku na u ya'ansai n tsu na u lya'i tsugono, a dana ta i da a katagarda ka tsumani ko ngono mi Isaraila.

²⁰ U lya'i tsugono ali aya kamanga n e re da u bankai anan koko a ni n kiya. Da maku ma ni Nadabu wo okpoi mogono a una u ni.

Rehobuwam mogono ma Yahuda

²¹ Rehobuwam maku ma Sulemanu u lya'a ta tsugono a Yahuda. Ayi n aya amangere n ke te ana wo okpoi mogono, da u lya'i tsugono a Urushelima ali aya kupa n ecindere a likuci i na Vuzavagudu u zagbai a katsuma ka aza a Isaraila adama a na a cikpa kula ku ni de. Kula ka anaku a ni ku dada Na'ama, vuza va aza a Amona.

²² Da aza a Yahuda a ya'in i na i kpaɗai kuga'an a kubana u Vuzavagudu u la'i isheku i le. Unushi u na a ya'in u zuwai Vuzavagudu kuya'an wupa kau.

²³ A ma'akai kaci ke le a'isa, da a shikpai atali kobolo n ashampatsu a Ashera a ubuta u kucikpa a ami'in a ndanga dem n na mi n kulu.

²⁴ Nvali ma a ashakanlai a na i ali mi ta feu punu a idika ya, uma a ukai kaci ke le a ubuta u kuya'an ku ukuna u gbani-gbani wa uduniyan u na Vuzavagudu u lokoi adama a aza a Isaraila.

²⁵ A kaya ka tawun ka tsugono tsu Rehobuwam, Shishaka mogono ma Masar u bankai Urushelima n kuvon.

²⁶ U purai ucanuku u singai wa A'isa a gbayin a Vuzavagudu nu kefeku ko mogono u lazakai. Da kpamu u purai nraga ma azanariya n na Sulemanu u ya'in.

²⁷ Da mogono Rehobuwam u doku u ya'in nraga n yoku mi iyum i ishili a una wa aza azanariya a, da u nekei n da wa aza e kelime ko osoji a na i a kinda u utsutsu u kefeku ko mogono.

²⁸ Ayin a na baci de dem mogono mi a kubana A'isa a Vuzavagudu, aza a kindi a i ta a kudika nraga ma, kata megeshe o bonoko n da a kunu ku uwoku.

²⁹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Rehobuwam, n i na u ya'in, i da yi ta uḡfani raḡa a katagarda ka tsumani ko ngono ma aza a Yahuda.

³⁰ Rehobuwam n Jerobuwam o yongo ta o kuvon a ayin a wuma e le raḡa.

³¹ Da Rehobuwam u bankai anan koko a ni n kiya da a ciḡangi ni a ubuta u na a ciḡangi ikaya i ni a likuci i Dawuda. Kula ka anaḡu a ni ku daḡa Na'ama, vuza vu aza a Amona. Da Abija maku ma ni wo okpoi mogono a una u ni.

15

Abija mogono ma Yahuda

¹ A kaya ka kupa n kunlai ko tsugono tsu Jerobuwam maku ma Nebatu, da Abija u gitai tsugono a Yahuda,

² da u lya'i tsugono a Urushelima aya a tatsu. Kula ka anaḡu a ni ku daḡa Ma'aka, mekere ma Abusalom.

³ U ya'in feu unushi tsu na esheku a ni a ya'in n ayin a de, u neke Vuzavaguḡu Kaḡhile ka ni kaḡu ka ni tsu na Dawuda akaya a ni e nekei kaḡu ba.

⁴ Ama n nannai dem, adama a Dawuda da Vuzavaguḡu Kaḡhile ka ni ke nekei Abija maku mo kolobo adama a na u lya'a tsugono a Urushelima kataḡ kpamu Urushelima u tsurukpa.

⁵ Adama a na Dawuda u ya'an ta i na yi mejege a kubana a aḡhi a Vuzavaguḡu kpamu u kpaḡa kuya'an ili i na Vuzavaguḡu u danai ni u ya'an a ayin a wuma u ni ba, sai ukuna u Uriya vu Hitiya koci.

⁶ A ayin a wuma u Abija gbende, Rehobuwam n Jerobuwam o yongo ta o kuvon.

⁷ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Abija kobolo n i na u ya'in dem, i da yi ta uḡfani a katagarda ka tsumani ko ngono n Yahuda. Abija n Jerobuwam o yongo ta o kuvon.

⁸ Da Abija u bankai n anan koko a ni n kiya, da a ciḡangi ni a likuci i Dawuda. Da Asa maku ma ni wo okpoi mogono a una u ni.

Asa mogono ma Yahuda

⁹ A kaya ka kamanga ka tsugono tsu Jerobuwam mogono ma aza a Isaraila, Asa u wo okpoi mogono ma Yahuda,

¹⁰ u lya'i tsugono a Urushelima ali aya aman-gere n ke te. Kula ka akaya vuka ku daḡa Maka mekere ma Abusalom.

¹¹ Asa u ya'in i na yi mejege u Vuzavaguḡu, tsu na akaya a ni Dawuda a ya'in.

¹² U loko'i ali ana i a shakanlai a nva'i a nanlo punu a iḡika ya, da kpamu u doku u muḡai ama'i a na ikaya i ni i ya'in dem.

¹³ Ali da kpamu u cipaka'i akaya a ni Ma'aka o tsugono tsa egbere, adama a na u ya'an ta kululu ki ili yi unata ku kaḡali ka Ashera. Asa u bosoi kululu ku nanlo da u songi ku da a Kara'a ka Kidiron.

¹⁴ Ama u faḡa ubuta u kucikpa wa raka ba, n nannai dem Asa u neke ta Vuzavaguḡu kaḡu ka ni a ayin a wuma a ni raka.

¹⁵ U tukai n azanariya n azurufa n ucanuku u yoku u na ayi n esheku a ni e ereḡi de, punu a a'isa a Vuzavaguḡu.

¹⁶ Asa m Basha mogono ma aza a Isaraila o yongo ta o kuvon a ayin o tsugono e le dem.

¹⁷ Basha mogono ma aza a Isaraila u banai u shilikai n Yahuda, da u ma'i mashilya ma utsura u karakai Rama adama a na u san̄ka uma ku'uwa ku uta punu a uteku u tsugono tsu Asa mogono ma Yahuda.

¹⁸ Da Asa u dikai azurufa n azanariya raka a na a buwai punu o mpon A'isa a gbayin a Vuzavagudu n e kefeku ko mogono. Da u nekei nkoshi m gbara-gbara a banka Ben-hadadu vuma vu Siriya vu na wi a idashi a Dimaska. Ben-hadadu maku ma Tabarimon vashi vu Heziyon.

¹⁹ <<Ya'an ci ya'ansaka uzuwakpani we esheku a va n esheku a nu. N su'uku wu ta azurufa n azanariya. Adama a na vu kodo uzuwakpani u nu m Basha mogono mi Isaraila, adama a na wu uta a idika i va,>>

²⁰ Ben-hadadu wu ushuki n ili i na mogono Asa u danai, da u suki n kovonshi vo osoji a ni a shilika n likuci ya aza a Isaraila. U Iya'i Dan n Ijonu n Ebelu-betu-maka n likuci yi mpon i na yi a ubon u Nafutali dem.

²¹ Ana Basha u panai ukuna u na wi lo, da u kasakpai kuma'asaka Rama da u bonoi a Tiza.

²² Da mogono Asa u banuki aza a Yahuda raka, babu vuza na u buwai, da a purai atali n ogboli a likuci i Rama a na Basha wi ishi a kuya'anka ulinga. A da da mogono Asa u ma'akai Geba a Bayami n Mizipa.

²³ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Asa, n i na u ya'in dem, ali n likuci kakau i na u ma'i, i da yi ta ufani a katagarda ka tsumani ko ngono n Yahuda. Ama n tsukutsa ci ni, da u kanai mbala n ene.

²⁴ Da Asa u bankai n anan koko a ni n kiya, da a cidangi ni kobolo n e le a likuci ya akaya a ni Dawuda. Da kolobo ka ni Johoshafatu wo okpoi mogono a una u ni.

Nadabu mogono ma aza a Isaraila

²⁵ Nadabu maku ma Jerobuwam wu okpoi mogono ma aza a Isaraila a kaya ke ire ka na Asa wi mogono ma Yahuda, u lya'i tsugono wa aza a Isaraila ali aya e re.

²⁶ U ya'in i na i kpadai kuga'an u Vuzavaguđu, u tonoi ili i na esheku a ni a ya'in n unushi u ni, u na u zuwai aza a Isaraila a ya'in.

²⁷ Basha maku ma Ahija vuza vu kpa'a ku Isaka u ya'ankai ni nsata, da wu unai ni a Gibeton a likuci ya aza a Filisitiya, u ya'an ta nannai a makyam ma na Nadabu n aza a Isaraila raka a kanzai idika ya.

²⁸ Basha wu unai Nadabu, da wo okpoi mogono ma aza a Isaraila a kaya ka tatsu ka na Asa wi o tsugono tsu Yahuda.

²⁹ Ana u gitai kulya'a tsugono tsa, da wu unai limata i Jerobuwam raka. U kasakpa limata i Jerobuwam i na i buwai n wuma ba, ama wu unai le raka tsu na kadanshi ka Vuzavaguđu ka na ka tawai a una u kagbashi ka ni Ahija vuza vu aza a Shilo ka danai,

³⁰ adama a unushi u na Jerobuwam u ya'in da zuwai Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila wupa, adama unushi u na u ya'in n unushi u na u zuwai aza a Isaraila a ya'in.

³¹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Nadabu n ili i na u ya'in raka o tsugono ci ni, i da yita u dani a katagarda ka tsumani ko ngono ma aza a Isaraila.

³² Asa m Basha mogono ma aza a Isaraila o yongo ta o kuvon a ayin o tsugono le raka.

Basha mogono ma aza a Israila

³³ A kaya ka tatsu ko tsugono tsu Asa mogono ma Yahuda, Basha maku ma Ahija wu okpoi mogono ma aza a Isaraila raka a Tiza. Da u lya'i tsugono tsa ali aya kamanga n anashi.

³⁴ U ya'in ka gbani-gbani a kubana u Vuzav-agudu, u tonoi uye u Jerobuwam n kuya'an ku unushi ku ni dem, kuna u zuwai aza a Isaraila feu a ya'in.

16

¹ Kadanshi ka Vuzavagudu ka tawai u Jehu maku ma Hanani adama a ka gbani-gbani ka na Basha u ya'in, ka danai,

² <<Vi ishi ili yoku ba da m bonokoi nu vuza kelime va aza a Isaraila, ama da vu ya'in tsu na Jerobuwam u ya'in ali da vu zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi u na u zuwai mu wupa.

³ Mi ta devu a na ma kuna Basha m kpa'a ku ni dem, kata m bonoko kpa'a ku ni tsu kpa'a ku Jerobuwam maku ma Nebatu.

⁴ Vuma vu Basha vu na baci de dem u kuwai punu a likuci ya, nshe'e n da n kutakuma yi, kata asakali a cuwa tamkpamu n inyama ya aza a na a kuwai a kakamba.>>

⁵ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Basha, n ili i na u ya'in n ubuta u na u yawai, i da yi ta uḡfani a katagarda ka tsumani ko ngono ma aza a Isaraila.

⁶ Da Basha u bankai anan koko a ni n kiya da a cidangi ni a Tiza, da Ela maku ma ni wu okpoi mogono a una u ni.

⁷ Da kpamu kadanshi ka Vuzavaguḡu ka tawai u keneki Jehu maku ma Hanani a kubana u Basha n kpa'a ku ni, adama a ukuna u gbani-gbani u na u ya'in dem a kubana u Vuzavaguḡu, u zuwa ni wupa adama a ili i na u ya'in, u ya'in tsu na Jerobuwam u ya'in, n tsu na kpamu wu unai kpa'a ku Jerobuwam ka.

Ela mogono mi Isaraila

⁸ A kaya ka kamanga n atali o tsugono tsu Asa mogono ma Yahuda, Ela maku ma Basha mo okpoi mogono ma aza a Isaraila, da u lya'i tsugono a Tiza ali aya e re.

⁹ Ama kagbashi ka ni Zimiri, vuza vu kelime vu kagimi ke te ve ekeke o doku a ni, u sheshei kawuya a kubana wa ni. A makyan ma na Ela wi a Tiza, u so'i mara ali ma makai ni a kpa'a ku Aza, vuza na a zuwai wi inda kefeku ka Tiza.

¹⁰ Da Zimiri u uwai u lapai ni wu unai, ili i nampa i gita ta a kaya ka kamanga n ke cindere ka na Asa wi o tsugono tsu Yahuda. Da wo okpoi mogono a una u ni.

¹¹ Ana u gitai kulya'a tsugono, u dasangi a kakuba ka nanlo, da wu unai limata i kpa'a ku Basha raka. U buwaka maku ma vali me te m wuma ba, ko umaci u le ko aja'a e le.

¹² Da Zimiri wu unai kpa'a ku Basha raka, tsu na kadanshi ka Vuzavaguđu ka dansai a kubana u Basha a una u keneki Jehu,

¹³ adama a unushi u na Basha m maku ma ni Ela a ya'in, da kpamu a zuwai aza a Isaraila a ya'in unushi, ali da a zuwai Vuzavaguđu Kashile ka aza a Isaraila wupa adama a amali a kavama e le.

¹⁴ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Ela n ili i na u ya'in raka a makyan ma na wi o tsugono, yi ta udani a katagarda ka tsumani ko ngono ma aza a Isaraila.

Zimiri mogono mi Isaraila

¹⁵ A kaya'a ka kamanga n ke cindere a na Asa wi o tsugono a Yahuda, Zimiri u lya'i tsugono a Tiza tsu ayin e cindere koci. Da osoji a kanzai likuci i Gibeton, a idika ya aza a Filisitiya.

¹⁶ Ana osoji a na i de a ubuta u kuvon a panai a danai, <<Zimiri u sheshei kawuya a kubana u mogono ali da wu unai ni.>> da aza a Isaraila raka a zuwai Omiri, vuza vu kelime vo osoji wo okpoi mogono ma aza a Isaraila de a kanna ka nanlo de a katsura.

¹⁷ Da Omiri n osoji a aza a Isaraila raka a utai a Gibeton, da a banai bopoi a kanzai likuci i Tiza n kuvon.

¹⁸ Ana Zimiri we enei a lya'a ta likuci ya, da u uwai a ubuta u wu ukanji e kefeku ko mogono ka, da u songi kpa'a ka n kaci ka ni punu dem, da u kuwai,

¹⁹ adama a unushi u na u ya'in, u yongoi a kuya'an ka gbani-gbani u Vuzavaguđu a kuya'an tsu na Jerobuwam wi ishi a kuya'an ali da u zuwai aza a Isaraila feu a ya'in unushi.

²⁰ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Zimiri n kagbanigbani ka na u ya'ansai, ki ta udani a katagarda ko ngono ma aza a Isaraila.

Omiri mogono mi Isaraila

²¹ Ana Zimiri u kuwai da uma a Isaraila e pecei ugboku u re, ugboku u te u tonoi Tibini maku ma Ginatu wu okpoi mogono, ugboku u te u na u buwai o tonoi Omiri.

²² Ama aza a na i a kuciga Omiri a la'a ta aza na i a kuciga Tibini kolobo ka Ginatu. Da Tibini u kuwai, da Omiri wu okpoi mogono.

²³ A kaya'a ka kamangankupa n kete ka tsugono tsu Asa mogono ma Yahuda, Omiri u lya'a ta tsugono ci Isaraila, u ya'in aya kupa n e re. A katsuma ka aya'a ka u ya'an ta atali a likuci i Tiza.

²⁴ U tsulai kaginda ka aza Samariya u Shimeru azurufa akpan atali (6,000) u ma'i de likuci da u dekei i da Samariya, adama a na a ciba sa m Shimeru vuza vu ubuta wa.

²⁵ Ama da Omiri u nusakai Vuzavagudu u la'i aza a na lya'i tsugono e kelime ka ni raka.

²⁶ Adama a na u tono ta uye u Jerobuwam kolobo ka Nebatu, uteku tsu na u ya'in u nushi u na u zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi, u na u zuwai Vuzavagudu Kashile ki Isaraila wupa a adama amali kavama e le.

²⁷ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Omiri n ili i na u ya'in kobolo n utsura u tsugono u ni raka yi ta udani a katagarda ka tsumani ka ngono mi Isaraila.

²⁸ Da Omiri u bankai anan koko a ni n kiya da a cidangi ni a Samariya. Da Ahabu kolobo ka ni kokpoi mogono mi Isaraila.

Ahabu mogono mi Isaraila

²⁹ A kaya'a ka kamangankupa n kunlai ko tsugono tsu Asa, mogono ma Yahuda da Ahabu kolobo ka Omiri ka okpoi mogono mi Isaraila, da u lya'i tsugono ci Isaraila a Samariya aya kamanga n e re.

³⁰ Da Ahabu kolobo ka Omiri ka nusakai Vuzavagudu u la'i aza a na lya'i tsugono e kelime ka ni raka.

³¹ Kutono ku uye u gbani-gbani tsu Jerobuwam kolobo ka Nebatu wu okpo yi ili ba da u zuwai Jezebelu mekere ma Etaba'alu, mogono ma Sidon, da u tonoi kamali ke le Balu da kpamu u ya'anka ni tsugbashi.

³² Da u shikpaka yi Balu katalikalyuka a a'isa a Balu ka na u ma'in a Samariya.

³³ Ahabu u shikpai iyoci i kamali ka Ashera. Da u doku u ya'in u nushi wa abundai adama a na u zuwa ta Vuzavagudu Kashile ki Isaraila wupa u na u la'i wu ngono mi Isaraila n na n lya'i tsugono kelime ka ni.

³⁴ A ayin o tsugono tsu Ahabu tsu da Hiyelu vuza va aza Betelu u ma'in Jeriko. A ayin a na u varai kuma'a ka da maku mu ugiti ma ni Abiram ma kuwai, ana kpamu u kotsoi kuma'a ka, da Segubu maku ma ukocishi ma ni ma kuwai, ili ya i ya'an ta derere uteku tsu na Vuzavagudu u dansai a una u Jesuwa kolobo ka Nun.

17

Kene ku Iliya adama a unambi u mini

¹ A na i lo da keneki vuza kula Iliya, vuza va aza a Tishibi a likuci Giliyadu, u danai mogono

Ahabu, <<Vuzavaguḏu, Kaṣhile ki Isaraila ka na mi o kutono ki baci n wuma, anana kuya'an ciza ko o yo'o mini idika aya a na a kutawa nampa ba sai n dansa.>>

² Da Vuzavaguḏu u danai Iliya.

³ <<Ḑanga vu kaṣukpa ubuta u nampa wa vu bana a kasana, kaṭa vu shedeku e meyenike ma Keritu n tsu kasana ka Kuyene ku Urudu.

⁴ Mini me meyenike ma ḑaḑa va kuso'o, kpamu n zuwa ta agawun a tawaṣaka wu n ilikulya'a.>>

⁵ Da Iliya tana u ḑangai u ya'in i na Vuzavaguḏu u tonokoi ni. U lazai a kubana e meyenike ma Keritu ma na mi a kasana n Kuyene ku Urudu ḑa u ḑaṣangi ḑe.

⁶ Agawun a kanai ku tawaṣaka yi n ilikulya'a n inyama usana n kulivi. Mini ma meyenike ma ḑa feu wi o kuso'o.

⁷ A kubana megeshe ḑa meyenike ma me ḑekpei adama a unambi u mini ma Kaṣhile a idika.

Iliya n kagapa ka vuka a likuci i Zarefatu.

⁸ Da Vuzavaguḏu u danai Iliya,

⁹ <<Ḑanga, vu ya'an moloko vu bana a likuci i Zarefatu a ubon Sidon kaṭa vu ḑaṣangu ḑe. N dana ta kagapa ka vuka vu yoku ḑe u lya'atangu wu.>>

¹⁰ Da u ḑangai u banai a Zarefatu, a na u yawai utsutsu u likuci ya, ḑa u cinai kagapa ka vuka ḑe a kuzama ndanga. Da u ḑekei ni, ḑa u danai, <<Ne'e mu mini o moko'o n so'o.>>

¹¹ Ana u ḑangai kubana ku ne'e yi mini, ḑa u doku u ḑekei ni, ḑa u danai ni, <<N folono wu ta, gbaḑaka mu n kawanshi ko boroji kenu.>>

12 Da u danai, <<N kucina ta n Vuzavaguđu Kashile ka nu ka na ki n wuma, m buwa n kawanshi ko boroji ba, kakun ka kiya ka'a koci ka buwai mu o mogbodo n mani'in kenu e mevene. Mi ta a kuzama ndanga adama na m bana a kpa'a n yana kuda tsu lya'a n maku ma va, kata tsu vana ukpa'a.>>

13 Da Iliya u danai ni, <<Kata vu pana wovon ba. Wala vu bana a kpa'a vu ya'an uteku tsu na vu danai, ama vu gbadaraka mu bi'i vu tuka mu, kata vu ya'anka kaci ka nu n kolobo ka nu.

14 Adama a na ili i na Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila ka dana i dada na <Kiya ku na ki punu o mogbodo ma m mani'in ma mi o kukotso ba, sai kannna ka na Vuzavaguđu u yo'i mini a idika.> >>

15 Da u lazai, u banai u ya'in uteku tsu na Iliya u tonokoi ni. Da dem vu le a ciyai ilikulya'a kannna dem.

16 Kpamu kiya ku mogbodo ka m mani'in ma kukotso ba. Uteku tsu na kadanshi ka Vuzavaguđu ka dansai a una u Iliya.

17 M megeshe da kolobo ka vuka vuza kpa'a va ka vaki mbala. Tana mbala ma potso ba, ali maku ma ma kuwai.

18 Da u danai Iliya, <<Kawuya kene ka i vu tukai mu, vuma vu Kashile? Vu tawa ta adama a na vu cibaka mu n unushi u va adama a na vu una mu maku ma va?>>

19 <<Da Iliya u danai tuka mu m maku ma nu ma,>> Da wishi maku ma ekiye ni da u kumbai a kunu ku zuva a kunu ku na u tsu asa, da u va'ankai ni a kajiba ka ni.

²⁰ Da u ɗangusai kalakatsu u ya'in avasa u Vuzavaguɗu, <<Vuzavaguɗu Kašhile ka va, adama yidaɗi ɗa vu tukai kagapa ka na mi idaŋši a kpa'a ku ni na unamgbukaɗsuma u nampa, ma na ma unai kolobo ka ni?>>

²¹ Da u vaki a ikyamba i maku ya ali kutatsu n u vasai u Vuzavaguɗu, n u danai, <<Vuzavaguɗu Kašhile ka va, bonoko maku ma nampa m wuma u ni.>>

²² Da Vuzavaguɗu u panai avasa a Iliya ɗa kolobo ka ka ɗangai n wuma.

²³ Da Iliya u dikai kolobo ka ɗa u cipai n ayi idika punu a kpa'a ka. U nekei ana ku a ni ɗa u danai, <<Lana, kolobo ka nu ka na n wuma.>>

²⁴ Da vuka va vu danai Iliya, <<Gogo na n yeve ta a na avu vuma vu Kašhile ɗa vi, kpamu kadanshi ka Vuzavaguɗu a una u nu mayun ɗa.>>

18

Iliya n eneki a Balu

¹ Ana a ya'in ayin, a kaya'a ka tatsu ku unambi u mini wa, ɗa kadanshi ka Vuzavaguɗu ka tawai u Iliya, ka danai, <<Bana vu yotsongu kaci ka nu u mogono Ahabu, kata mpa tana n yo'o mini a idika.>>

² Da Iliya u banai u yotsongi kaci ka ni u Ahabu.

Kambulu tana ka yimkpa ɗe punu a Samariya,

³ ɗa Ahabu u ɗekei Obodiya, kagbashi kagbayin ka kpa'a ku ni. Obodiya tana vuza ku pana wovon u Vuzavaguɗu ɗa.

⁴ A ayin a na Jezebelu u kaṇai ku una eneki a Vuzavaguḍu, Obodiya u sokongu ta eneki aman-gatawun u pecei le kure ugboku u te aman-gerenkupa ugboku u i re feu nannai a kabatsu, ḍa u kaṇai ku neke le mini n ilikulya.

⁵ Da mogono Ahabu u danai Obodiya, <<Kara nyeneke n ara'a a idika raka ubuta u na mini ma tsu yongo ko va ku ciya ijanu adama odoku nu mkparagi n tsu, ta lo aza o yoku a ku kuwa.>>

⁶ Da e peciki kaci ke le, ayi mogono Ahabu n kaci kani u tonoi kakambu ke te, Obodiya tan feu u tonoi ukambu u nan de.

⁷ A ayin na Obodiya wi a nwalu uye ḍa a gasai n Iliya. Ayi tana ḍa u yevei ni, ḍa u vaki a idika u lya'i kayala, ḍa u danai, <<Vuzagbayin va Iliya, avu ḍa na va mayun?>>

⁸ Da wu ushuki, <<E, mpa ḍa. Bana vu dana vuzagbayin vu nu, <Iliya wi ta na.>>>

⁹ Da Obodiya wu ecei, <<Unushi wene u dai n ya'in, an vi a kuciga va denge kagbashi ka nu u mogono Ahabu wu una yi?

¹⁰ N kucina ta n Vuzavaguḍu Kaṣhile ka wuma ka nu, babu uduniya u na ko tsugono tsu na vuzagbayin vu va u kpaḍai ku suku vuma a laṇsa wu. Kpamu ḍa baci uduniyan wa ko tsugono tsa tsu danai <Vi punu na ba,> kata u zuwa tsugono ko uduniyan wa u kucina an ene nu ba.

¹¹ Da gogo na vi a kudana mu <Bana vu dana vuzagbayin vu nu, <<Iliya wi ta punu na.>>>

¹² Mpa n yeve ubuta u na ayinviki a Vuzavaguḍu a kudika wu a kubana ba, ḍa baci n lazai kubana kudana mogono Ahabu mene wu ta. Kpamu ḍa baci n bonoi ḍa n cinai nu ba, wi ta

a kuna mu. Ciba, ana mpa kagbashi ka nu vuza wovon u Vuzavagudu da a ayin ufangi u va.

¹³ Vuzagbayin vu va, vu pana i na n ya'in a makyan ma na Jezebelu u kanai kuna eneki a Vuzavagudu ba? N sokongu ta eneki a Vuzavagudu amangatawun, m peciki le kure ugboku ute amangerenkupa, ugboku u ire feu nannai, kpamu da n kanai kuneke le mini n ilikulya.

¹⁴ Gogo na, nini dai va kudana mu, <M bana n dana mogono vuzagbayin va, <<Avu da na.>> > Wi ta a ku una mu.>>

¹⁵ Da Iliya u danai, <<N kucina ta n Vuzavagudu Mala'imili vuza na wi n wuma u nu, anana mi ta a kubanka kaci ka va u mogono Ahabu.>>

Iliya wu unai eneki a Balu

¹⁶ Da Obodiya u banai u danai mogono Ahabu, da mogono ma banai adama a na u gasa n Iliya.

¹⁷ Ana Ahabu we enei Iliya, da u dana ni, <<Avu da, vuza vu na wi a kutakacika aza a Isaraila a? >>

¹⁸ Da Iliya wu ushuki, u danai <<Mpa, n takacika aza a Isaraila ba, ama avu n kpa'a ke esheku a nu ada yi a kutakacika le, adama a na i iwan ta kutono Vuzavagudu da i kanai kutono Balu.

¹⁹ Gogo na suku e dekeke mu uma Isaraila raka a cina mu a Kusan ku Kamelu, kobolo n eneki amangatawanashi n amangerenkupa (450) a Balu kobolo n eneki amangatawanashi a Ashera aza a na Jezebelu wi a kubana.>>

²⁰ Da mogono Ahabu u suki akaka a kara'i ubuta raka a Isaraila, da u bolongi eneki raka a Kusan ku Kamelu.

²¹ Da Iliya u yawai devu n ubuta u uma a da u danai, <<Wannai dai ya ku kasukpa kupecuku adu ada? Vuzavagudu Kashile ka'a baci, tonoi ni, ama Balu da baci Kashile tonoi ni.>> Ama da uma raka a padai bini, e kebece ukuna ba.

²² Da Iliya u danai, <<Mpa da keneki ka Kashile kete ka na ka buwai, ama Balu wi ta n eneki amangatawanashi n amangerenkupa (450).

²³ Da u danai, nekei tsu obomburon e re, kata a zagba ke te a kida, a lapula kata a dara a ndanga ama kata a dyaba a kina ba. Mpa mi ta a ku kida ka na ka buwai va, kata n lapula n dara feu a ndanga ma ama mpa n ku dyaba a kina feu ba.

²⁴ Kata i deke kula ku kamali ka da, mpa feu n deke kula ku Vuzavagudu. Kashile ka na baci kushuki n akina, ayi da Kashile.>>

Da uma raka a danai, <<Ka na vu dansai na va ka ga'an ta.>>

²⁵ Da Iliya u danai eneki a Balu, <<Ana wo okpoi, yi ta n kabundai, ada da i kugita kuzagbaka kaci ka da kobomburon i lapula, kata i vasa i deke kula ku kamali ka da, ama kata i dyaba akina ba.>>

²⁶ Da a dikai kobomburon ka na a tukai le da a lapulai ka'a, da a darai an ndanga,

Da a kanai kavasa n e dekei kula ku kamali ke le Balu ili i na i dikai a usana ali a kubana a kanna a kaci, a kanai kudana, <<Avu, Balu ushuku tsu.>>A kanai kuje'e n a kara'i Katalikalyuka ka na a ma'i va. Ama babu vuza na wu ushuki le.

²⁷ Ana kanna kayawai a kaci derere, da Iliya u ya'ankai le ulami, u danai, <<Dekei ni n kalakatsu kagbayin, adama a na ayi kamali ka'a, yoku wi ta de e kusheshe, ko kpamu wu uta ta ku kara'a, ko

u bana ta_nwalu. Yoku u ya'an de alavu, kata_ u jimgba.>>

²⁸ Da a_kana_i medevile n utsura, uteku tsu na a kiwanai, a_kana_i kudanasa kaci ka_ le n muwun n atanu ali mpasa n mu utai.

²⁹ A_kana_i kakpawawa ili i na i dikai a kanna a kaci ali kubana makyan ma kune'e alyuka a kulivi, babu vuza vu na wu ushuki le, ko u kebecei le ukuna, kpamu ko vuza u zuka n ele ba.

³⁰ Da Iliya u danai uma raka_ <<Tawai na.>> Da a yawai devu n ayi, da u lapulasakai katalikalyuka ka Vuzavaguđu ka na a_langasa_i.

³¹ Da u zagbai atali kupa n e re, tsu kabundai ka kumaci ku muku n Yakubu, vuza na kadanshi ka Vuzavaguđu ka danai ni, <<Kula ku nu ki ta_ o kokpo Isaraila.>>

³² N atali a da_ da u ma'in katalikalyuka n kula ku Vuzavaguđu. Da kpamu u gawai kpenle u karakai katalikalyuka ka, ku na ka kudika madiki me te ma mini.

³³ Da u gerei ndanga, da u kidai kobomburon ka a kidi a kidi, da u gerei a da gadi vu ndanga va. Da u danai shatangi ndiki n nashi m mini, kata_ i tsunku inyama ya n ndanga ma.

³⁴ Da udanai, <<Doku i tsungu i re,>> da o doku a tsungi. Da udanai, <<Doku i tsungu tatsu.>> da o doku a tsungi ali kutatsu.

³⁵ Da mini ma me yeki katalikalyuka ka ali ma yenei da ma shanai kpenle ku na a_gawai a_karakai va.

³⁶ Ana makyan ma kune'e alyuka ma yawai, da keneki Iliya u yawai devu, da u vasai, <<Vuzavaguđu, Kashile ki Ibirahi, Ishaku n ka Yakubu,

kaşukpa anana uma e yeve ana avu da Kaşhile ka aza a Isaraila, kpamu mpa kagbashi ka nu ka mi n ya'an ta ili i nampa raka n utsura u nu.

³⁷ Vuzavagudu ushuku mu, adama a na uma a nampa e yeve a na avu, Vuzavagudu avu da Kaşhile, avu da kpamu vuza vu na vi o kubonoko adu e le wa nu.>>

³⁸ Da akina a Vuzavagudu a cipai da o songi alyuka a, n ndanga ma, n atali a, kobolo n kayala ka dem, da kpamu a da a lebecei mini ma na mi punu e kpenle ka.

³⁹ Ana uma raka enei nannai, da a kudangi a idika da a zalikai aci e le, da a danai, <<Mayun, Vuzavagudu Kaşhile ka a, Vuzavagudu ayi da Kaşhile.>>

⁴⁰ Da Iliya u danai, <<Remei eneki a Balu raka. Kata i kaşukpa ko vuza te u suma ba.>> Da Iliya u zuwai a banka le e kuyene ku Kishon da a kidai le de raka.

Avasa a Iliya adama a mini

⁴¹ Da Iliya u danai Ahabu, <<Bana vu lya'a vu so'o m pana ta izumgbi i mini mu utsura a kutawa.>>

⁴² Ana Ahabu u lazai ku lya'a ilikulya, da Iliya u kumbai gadi vu Kusan ku Kamelu, da u zalikai kaci ka ni a idika e mere ma akangatsu a ni.

⁴³ Da u danai kagbashi ka ni, <<Bana vu lana ubon u mala.>>Da kagbashi ka ka banai, da ko bonoi, ka danai,

<<Mpa mene ili ba.>>Da u danai ni <<Doku vu bana.>> Ali kucindere Iliya n u danai kagbashi ka ni ka bana ka lanuku.

⁴⁴ Ubani u cindere wa ɗa kagbashi ka ka danai, <<Mene ta maku ma keleshu kenu an kataka ka kukiye ka vuma a kudanga gadi a mala.>>

Da Iliya u danai kagbashi ka ni, <<Bana vu dana Ahabu, <Fobuso keke vo odoku a nu kata vu kana uye a kubana a kpa'a, ta lo mini ma Kashile ma kukpada wu.> >>

⁴⁵ Megeshe kenu eleshu a limanai ɗa wunlai u dangai, ɗa o yo'i mini ma abundai. Da Ahabu u sumai a kubana a Jezirelu.

⁴⁶ Da utsura u Vuzavagudu u cipai u Iliya, ɗa u shiyai kadambura ka ni, ɗa u sumai u lyai melentsu ma Ahabu a ku yawa a Jezirelu.

19

Iliya u sumai a kubana a kusan ku Sinai

¹ Ana Ahabu u yawai a kpa'a ɗa u danai vuka vu ni Jezebelu i na Iliya u ya'in, n uteku tsu na wu unai eneki a Balu raka n kotokobi.

² Da Jezebelu u su'uki Iliya n akaka, u danai, <<Ya'an amali a takacika mu ali u la'a nannai ɗa baci makpa'a makyan ma nampa mu unai nu tsu na vu unai eneki a Balu ba.>>

³ Da Iliya u panai wovon, ɗa u sumai adama na u la'aka n wuma u ni. Ana u yawai a likuci i Biyasheba a Yahuda ɗa u kasukpai kagbashi ka ni lo.

⁴ Ama ɗa ayi u lazai, u ya'an nwalu n kanna kete a kakamba, u yawai u dasangi a kumi ku madanga ma yoku, ɗa u folonoi ukpa, u danai, <<Vuzavagudu, kadama ka yawa mu ta. Dika wuma uva. Adama a na mpa n la'a ikaya i va i na i kuwai ba.>>

⁵ Da u vaki a kumi'i ku madanga ma da alavu a purai ni.

U ya'an megeshe ba da kalingata ka Vuzavagudu ka sawai ni da ka danai, <<Danga vu lya'a ilikulya'a.>>

⁶ Ana u lañai, da u cinai emeshe a na a ya'in n katali ka usudukpi n kedele ka mini. Da u dangai u lya'i u so'i da kpamu u doku u vaki.

⁷ Da kalingata ka Vuzavagudu ko doku ka tawai ire, da ka sa'wa ni, ka danai, <<Danga vu lya'a ilikulya'a, da baci ba nwalu n na mi kelime ka nu mi ta nu mbari.>>

⁸ Da u dangai u lya'i da u so'i, da u ciyai utsura wu nwalu, da u ya'in nwalu ayin amangere kannan kayin ali u yawai a kusan ku Sinai, kusan ku Kashile.

⁹ Ta de u banai a kabatsu ka katali da wu asai.

Vuzavagudu u ya'in kadanshi n Iliya

Da Vuzavagudu u ya'in kadanshi n Iliya, u danai, <<Iliya, yidai vi a kuya'an na?>>

¹⁰ Da Iliya wu ushuki, u danai, <<Vuzavagudu Kashile Mala'imili, mi ta e cishe'e adama a nu ayin tutu. Ama aza a Isaraila a iwan ta uzuwakpani u nu, a fadai katalikalyuka ka nu, da unai eneki a nu n kotokobi. Mpa da koci m buwai, da kpamu a cigai ku una mu.>>

¹¹ Da Vuzavagudu u danai ni, <<Uta kata vu Shamgba a kusan e kelime ka Vuzavagudu, adama a na wi ta a kuciga kupasamgbani.>>

Da wunlai wu utsura u batsai nsasan da u bosoi akpanlai okpoi miri-miri e kelime ka Vuzavagudu, ama Vuzavagudu u wi punu a wunlai wa

ba. Ana wunlai u kotsoi, da idika i jengedei, ama Vuzavagudu wi punu feu ba.

¹² Ana idika i kotsoi ku jengede, da akina a cipai, ama Vuzavagudu wi punu akina a ba. Ana akina o kotsoi, da a panai kalakatsu e yemeni.

¹³ Ana Iliya u panai kalakatsu, da u palai ashi a ni m motogu da wu utai pulai u shamgbai utsutsu wu una kabatsu wa.

Da u panai Kalakatsu ka danai ni, <<Iliya, yidai vi a kuya'an na?>>

¹⁴ Da wu ushuki u danai, <<Vuzavagudu Kashile Mala'imili, mi ta cishe'e adama a nu ayin tutu. Ama aza a Isaraila a iwan ta uzuwakpani u nu, a fadai katalikalyuka ka nu, da unai eneki a nu n kotokobi. Mpa da koci m buwai, da a cigai ku una mu.>>

¹⁵ Da Vuzavagudu u danai ni, <<Danga, vu bono n uye u na vu tukai, o kubana e meremune ma Dimaska. Vu yawa baci de, kata vu erengu Haziyelu, wo okpo mogono ma Siriya.

¹⁶ Kata kpamu vu erengu Jehu kolobo ka Nimishi, wo okpo mogono mi Isaraila, n Ilisha kolobo ka Shafatu vuza aza a Ebelu-mehola, wo okpo keneki una u nu.

¹⁷ Jehu wi ta a ku una vuza vu na dem u la'akai ukpa'a u kotokobi ka Haziyelu, Kata Ilisha tamkpamu wu una vuza vu na dem u la'akai ukpa'a u kotokobi ka Jehu.

¹⁸ N nannai dem, mi ta a kukasakpa uma akpan e cindere (7,000) n wuma punu a Isaraila, aza a na a iwain ku kudanku kamali ka Balu, da kpamu a iwain ku obongu kamali ka.>>

E dekei Ilisha

¹⁹ Da Iliya u dangai da u kanai uye, da u cinai Ilisha kolobo ka Shafatu, vuza vu na wi a vicimba n anaka ugboku kupa n e re. Kpamu ayi n ka kupa n ka ire ka. Da u yawai devu n ayi da u taduku ni motogu ma ni.

²⁰ Da u kasukpai anaka a ni da u sumai u tonoi Iliya, da u danai, <<Kasukpa mu bi'i m bana m pecemgbenei n esheku aya n anaku a va, kata yeve m bono n tono wu,>> Da Iliya wu ushuki u danai,

<<Kpatala, mpa yidai n ya'ankai nu?>>

²¹ Da Ilisha u kasukpai ni u bonoi u remei anaka a na wi a vicimba n ada u kidai, u su'wain inyama ya nu ndanga ma ogboro ma, da u pecekei uma a takumai. Da yeve u kanai uye u banai u cinakai Iliya. Da wu okpoi kaɓanki ka ni.

20*Ben-hadadu u bankai aza Samariya n kuvon.*

¹ Da Ben-hadadu mogono vuza va aza a Siriya u bolongi ovonshi a ni raka, kobolo nu ngono n yoku kamangankupa n ere n odoku kobolo n ekeke odoku e le. A banai a kanzai Samariya likuci igbain yi Isaraila n kuvon.

² Da u suki n akaka a kubana a likuci u mogono Ahabu va aza a Isaraila, u danai, <<Ili i na Ben-hadadu u danai i dan na.

³ <Azurufa n azanariya a nu a va a da, amaci a singai a nu n muku n nu feu n va n da.> >>

⁴ Da Ahabu mogono mi Isaraila wu ushuki, u danai, <<Tsuna vu danai vuzagbayin va mogono, mpa n ili i na mi n i da dem i nu i da.>>

⁵ Da aza a suki a o doku o bonoi de da a danai, <<Ben-hadadu u dana ta, <N su'uku ta n akaka n danai, <<Neke mu Azurufa n azanariya a nu, n amaci a nu kobolo n muku n nu.>>

⁶ Ta baci nannai ba, makpa'a a makyan tsu nampa mi ta a kusu'uku wu n uma aya a tawa a e vece kefeku ka nu n i'uwa ya aza a ulinga a nu, kata a pura i na dem i cigai a lazaka.> >>

⁷ Da mogono mi Isaraila me dekei nkoshi m gbara-gbara ma idika raka, da u danai le, <<Ada yene ta mayin uteku tsu na vuma nampa wi a kulansa una u tsu. U su'uku mu ta n akaka, u danai, n neke yi amaci aya, n muku n va, n azanariya kobolo n azurufa aya, da n nekei ni.>>

⁸ Da nkoshi m gbara-gbara kobolo n uma raka a danai mogono Ahabu, <<Kata vu kebece yi ukuna ba, kpmu kata vu ushuku ba.>>

⁹ Da u danai aza a u suki a Ben-hadadu, <<Danai vuzagbayin va mogono, <Kagbashi ka nu ki ta a kuya'an ili i na akaka a iyain a dansai raka, ama akaka a ire a mi a kuya'an ba.> >> Da aza a u suki a lazai o bonokoi Ben-hadadu n akaka.

¹⁰ Da Ben-hadadu u doku u suki n akaka o yoku a kubana u Ahabu, u danai, <<Ya'an amali una mu da baci kubuta ku buwai a Samariya ali kushana kakun adama osoji aya raka.>>

¹¹ Da mogono mi Isaraila mu ushuki, ma danai, <<Banai i dana yi, <Kovonshi kamayun ka tsu lapa makanga ba, sai ayin a na u ciyai ulya'i.> >>

¹² Ana Ben-hadadu u panai akaka a nampa, ayi o kuso'o kobolo nu ngono n na m buwai apam e le, da u danai ovonshi a ni, <<Dangai i fobuso.>> Da o fobusoi tsu na a ku'uwa a likuci ya n kuvon.

Ahabu mogono u lya'i Ben-hadadu n kuvon

¹³ An i lo, da Keneki ka tawai u Ahabu mogono mi Isaraila, da ka danai ni, <<Vuzavagudu u dana ta, Ve ene ta kabundai ko osoji a nampa? Mi ta e kuneke le ekiye a nu anana. Talo va kuyeve a na mpa da Vuzavagudu.>>

¹⁴ Da Ahabu mogono me ecei keneki ka, u danai, <<Yayi u ko okpo kovonshi ka kuvon ka?>> Keneki ka kushuki, ka danai, <<Ili i na Vuzavagudu u danai i da na, adangani ovonshi a ubon kakau a da, a kuya'an ku da.>> Da mogono Ahabu u danai,

<<Yayi u kugita kuvon ka?>>

Da wu ushuki u danai, <<Avu da.>>

¹⁵ Da mogono Ahabu u bolongi adangani ovonshi osoji aza e kelime a ubon kakau aman-gatawenre n kamangankupa n e re (232). Da kpamu u dekei ovonshi a Isaraila, dem vu le akan e cindere (7,000).

¹⁶ N kannu a kaci, da a utai kuya'an kuvon, da a cinai mogono Ben-hadadu o kuso'o mara a kpa'a ku mara kobolo nu ngono kamangankupa n e re na m kubanka yi va.

¹⁷ Da adangani ovonshi osoji aza e kelime a ubon kakau va a gitai kuta kuvon.

Da aza a tsusaki o mogono Ben-hadadu o bonoi n akaka, a danai, <<Osoji a da lo utai a Samariya a kutawa.>>

¹⁸ Da u danai, <<Kanai le n wuma i tuka mu, ko vishili da baci ishi a tawai ko ufolu u matana.>>

¹⁹ Ama wanai dai adangani ovonshi osoji a ubon kakau a uta de a likuci ya, n osoji a na a buwai o kutono kacapa.

²⁰ Da yaba dem wu unai vurala vi ni, ɗa aza a Siriya a na a buwai a sumai, ɗa aza a Isaraila tamkpamu o tonoi le. Ama ɗa Ben-hadadu mogono ma aza a Siriya ma kumbai kodoku ɗa u sumai kobolo n akumbi odoku a ni.

²¹ Da mogono mi Isaraila ma utai kobolo n ovonshi a ni ɗa wu unai le n odoku e le kobolo n ekeke odoku e le rak̄a, ɗa a unai aza a Siriya n abundai.

²² Daɗa keneki ka ko doku ko bonoi u Ahabu mogono mi Isaraila, ɗa u danai ni, <<Fobuso mayin vu ene i na va kufuɗa va ya'an, adama na mogono ma Siriya mi ta o ku doku kutuka wu n kuvon a makyan ma nampa kaya ku uboni.>>

²³ an i lo ɗa aza a gbara-gbara o mogono Ben-hadadu a danai ni, <<Amali a aza a Isaraila amali a ginda a ɗa, ɗaɗa i zuwai ɗa a lya'i tsu, ama ci ta a kuciya u lya'i ɗa baci ci tsu shilikai n e le e keteshe.

²⁴ I na va kuya'an i ɗan na, takpa ngono kamangankupa n e re ma, kata vu saba'a le n ovonshi osoji.

²⁵ Kata vu doku kabundai ko ovonshi, n ko odoku, n ke ekeke odoku uteku tsa aza na unai, nannai ɗa tsa kufuɗa tsa shilika n ele e keteshe, mayun ci ta a kuciya u lya'i.>> Da mogono Ben-hadadu wu ushuki n odoki e le ɗa u ya'in uteku tsu na a dana ni.

²⁶ An kaya ko bonoi ɗa mogono Ben-hadadu u ɗangai u bolongi aza a Siriya a kubana a likuci i Afeku kuya'an kuvon na aza a Isaraila.

²⁷ Ana o bolongi aza a Isaraila, ɗa e nekei le ucanuku u kuvon, ɗa a utai kugasa n aza a Siriya. Aza a Isaraila o bolongi atsura e re a kinda le tsu

ushiga wu nradfika, ama aza a Siriya a wacuwai a kambuki ubuta wa dem.

²⁸ Da keneki ka ka tawai u mogono mi Isaraila u danai, <<Ili i na Vuzavagudu u danai i dan na, <Adama a na aza a Siriya a dana ta, <<Mpa, Vuzavagudu Kashile ka a ubuta wa aginda ka'a, ba Kamali ka a ubuta u keteshe ka ba,>> Mpa n kuneke ta kabundai ko ovonshi ka na ve enei na va ekiye nu. Talo va kuyeve a na mpa da Vuzavagudu.>>>

²⁹ A ya'an ta ayin e cindere e le a mindansanai yaba dem idashi a katsura ka ni. Ama a kanna ke cindere da a gitai kuvon, da aza a Isaraila a unai osoji a idika a Siriya akpan amangatawun (100,000) a kanna ke te.

³⁰ Da aza a na la'akai a sumai a kubana a likuci i Afeku, da kpamu mashilya ma likuci ma ma yikpakai osoji akpan kamanga n e cindere (27,000). Ayi Ben-hadadu tamkpamu u sumai u uwai a likuci da u shedeki punu a kunu ka a suvu.

³¹ Da ovonshi osoji a ni a banai wa ni da a danai ni, <<Lana, tsu pana ta a danai ngono mi Isaraila ngono ma asuvayali n da, ya'an tsu uka ntogu n kpalu akyun n awin aci a tsu, tsu bana u mogono mi Isaraila adama a na tsu folono yi. Ko wa ku kasukpa wu n wuma.>>

³² Da a ukai ntogu n kpalu akyun n awin ushiyi aci e le, da a banai u mogono mi Isaraila, da a danai ni, <<Kagbashi ka nu, Ben-hadadu wi ta ufolu nu u danai, <Kasukpa mu n wuma.>>>

Da mogono ma ushuki, ma danai, <<U buwa ta n wuma? Ayi vutoku va da.>>

³³ Daɗa tana ili i na ovonshi osoji a Ben-hadadu i a kuciga a pana, gogolo a lamanasai Ahabu mogono. Da ushuki, <<Ayi vutoku nu ɗa Ben-hadadu,>> Da mogono ma danai,

<<Banai i tawa n ayi,>> Ana Ben-hadadu u yawai, ɗa mogono Ahabu u kumbakai ni e keke vo odoƙu u ɗaɗangi koɓolo n ayi.

³⁴ Da Ben-hadadu u danai, <<Mi ta o kubonoko wu n likuci i na esheku a va isai e kiye esheku a nu. Kaƙa vu zuwa kuden a likuci i Dimaska, uteku tsu na esheku a va a ya'in a Samariya.>>

Da Ahabu u danai ni, <<Mi ta a ku kasukpa wu vu laza uteku tsu na tsu ushuki kuya'an.>> Da a ya'ankpanai uzuwakpani, ɗa u kasukpai mogono Ben-hadadu u lazai.

Keniki ka barangi Ahabu

³⁵ Tsu na kadanshi ka Vuzavaguɗu ka danai a katsuma ke eneki, vuza vu yoku u dana ta toku ni <<N folono wu ta lapa mu,>> Da u iwain kulapa yi.

³⁶ Da keneki ka danai, <<Ana wo okpoi vu inwan ta kutono wila u Vuzavaguɗu, avu a ku kasukpa mu, Kawu wi ta a ku una wu.>> Ana tana vuma va u lazai ɗa Kawu wu unai ni.

³⁷ Da keneki ka, ka gasai n vuma vu yoku kparamu, ɗa u danai, <<N folono wu ta lapa mu.>> Da vuma va u lapai ni ali ukai ni usan.

³⁸ Da keneki ka, ka alai kaci ka ni n akashi a kaci adama a na kafa e yevei ba, ɗa u shamgbai a uye a kuvana mogono.

³⁹ A makyan ma na mogono mi a kulaza lo, ɗa keneki ka, ke ɗeƙei ni, <<Vuzagbayin, kagbashi ka nu ki ta a ubuta u kuvon, ɗa vuza yoku u tukai mu

n kagbashi, da u danai, <Inda vuma vu nampa va. Da baci u sumai, vi ta a kutsupa n wuma u nu ko kpamu vu tsupa n azurufa akpan a tatsu.> (3,000).

⁴⁰ A ayin a na mi a kuya'an koyoku da vuma va u puwankai.>>

Da Ahabu mogono mi Isaraila ma danai, <<N una u nu da vu dansai unushi u nu, adama nannai, vi ta a kufika atakaci a nu.>>

⁴¹ Da keneki ka kaya'in gogo ka shikpai akashi ana wu alai a kaci ka, da mogono ma yeve an vuza yoku da a katsuma ka eneki.

⁴² Da u danai mogono, <<Ili i na Vuzavagudu u danai i dafa na, <Vu kasukpa ta vuma na n takpai adama a ku una. Adama nannai, n wuma u nu u da a ku tsupaka wuma u ni, kpamu wuma u uma a nu, u dafa a una u uma a ni.> >>

⁴³ Da Ahabu mogono mi Isaraila u bonoi a kpa'a ku ni a Samariya n wupa n unangbi u katsuma.

21

Kashina ki itacishi ka Nabot

¹ N ayin o yoku de a ya'an ta ukuna u kashina ki itacishi ka Nabot vuza va aza a Jezirelu. Kashina ki itacishi ka ki ta a Jezirelu a ubon Samariya devu n kefeku ka Ahabu mogono.

² Kanna ke te, da mogono Ahabu u danai Nabot, <<Neke mu kashina ka nu n cimba ishu'wan, a na wokpoi ka ki ta devu n kefeku ka va, kata n sabaka wu n koyoku ka na ka la'i ka nampa, ama vu la'a baci n kuciga n ikebe mi ta tsupa wu derere uteku tsu na u ga'in.>>

³ Ama da Nabot wu ushuki Ahabu, udanai, <<Kashile ke jebeshe a na mpa ma kuneke wu ili yi ukani yi ikaya i va.>>

⁴ Da mogono Ahabu u banai a kpa'a n wupa n unangbi u katsuma adama a na Nabot vuza va aza a Jezirelu u dana ta, <<Mpa, n kuneke wu ili yi ukani ye ikaya i va ba.>> Da Ahabu u vaki u vadalukpai a kinda kasaka kpamu u iwain kulya'a ilikulya.

⁵ Ama da Jezebelu vuka vu ni vu uwai punu da we ece ni, <<Yidai i zuwai da vi unangbi u katsuma? Da kpamu vu iwain kulya'a ilikulya.>>

⁶ Da wu ushuki da u danai, <<Adama a na n dana ta Nabot vuza va aza a Jezirelu, <Denke mu kashina ki itacishi ka nu, ko kpamu da baci vu cigai n sabaka wu n koyoku.> Ama da u danai, <Mpa n ku neke wu kashina ki itacishi ka va ba.>>

⁷ Da Jezebelu vuka vu ni u danai, <<Ta va lya'a tsugono ci Isaraila nanai? Danga vu lya'a ilikulya. Vu ya'an mazanga. Mi ta e kuneke wu kashina ki itacishi ka Nabot vuza va aza a Jezirelu.>>

⁸ Da vuka va u danai atagarda akaka n kula ku mogono Ahabu da u lapakai le katambari ko mogono ka, da u pecekushi atagarda a, a kubana wu nkoshi m gbara-gbara n aza e kelime a likuci i na Nabot wi idashi.

⁹ Punu atagarda a u danai,

<<Salai kannu ka kakuli i deke uma, kata, i zuwa Nabot u dasangu a ubuta u tsugbayin e kelime ka uma.

¹⁰ Kata i zuwa aza ugbamukaci e re a dasangu a mindanai n ayi, kata a dana <Vu nusaka ta

Kashile m mogono.> Kata i dika yi yu utuka pulai i varai n atali yi una.>>

¹¹ Da nkoshi m gbara-gbara n aza e kelime a na i idashi a likuci i te n Nabot a ya'in derere uteku tsu na Jezebelu u danai le a ya'an punu a atagarda a.

¹² Da a salai kannu ka kakuli, da a dasankai Nabot a ubuta u tsugbayin e kelime ka uma.

¹³ Da aza a ugbamukaci e re a a yawai da a dasangi a mindanai n ayi, da a kanai kulangasa Nabot e kelime ka uma, a danai, <<Nabot u shika ta Kashile n mogono.>>Da a dikai ni utukai pulai vu likuci da a vara ni n atali ali u kuwai.

¹⁴ Da a su'uki Jezebelu n akaka, a danai, <<A vara ta Nabot n atali unai.>>

¹⁵ Gogo lo ana Jezebelu u panai a danai a vara ta Nabot n atali ali u kuwai, da u danai Ahabu, <<Danga vu bana vu dika kashina ki itacishi ka a ubuta wu ukani u Nabot vuza va aza a Jezirelu va, ka na u sankai nu va. U buwa n wuma ba, u kuwa ta de.>>

¹⁶ Ana Ahabu u panai a danai Nabot u kuwa ta, da u dangai da u banai wu isai kashina ka ko okpoi ka ni.

¹⁷ Da Vuzavagudu u ya'in kadanshi n Iliya vuza va aza a Tishibi. U danai,

¹⁸ <<Danga. Bana vu cinaka Ahabu mogono mi Isaraila, ma na ma lya'i tsugono a Samariya. Gogo na wi ta de a kashina ka Nabot, u bana ta de adama na wi isa ka'a.

¹⁹ Dana yi, <Ili i na Vuzavagudu u danai i dan na. <<Ana vu unai vuma va da vu cigai kabangu ucanuku u ni?>> > Doku vu dana yi, <Ili i na Vuzavagudu u danai i dan na. <<A ubuta u na

nshe m pedei mpasa n Nabot ma, ta de feu nshe ma n kupede n nu.>> > >>

²⁰ Ana Ahabu wu enei Iliya da u danai, <<Gogo na vu ciya mu ta vurala va.>>

Da Iliya wu ushuki u danai, <<E, mayun da gogo na n ciya wu ta adama a na vu neke ta ka ci ka nu a ubuta u kuya'an ka gbani-gbani a a shi a Vuzavaguđu.

²¹ Mi ta a kutuka wu n madukpa. Mi ta a ku una ntsukaya n nu, avu m muku mo olobo n nu raka, kagbashi ko maku punu a Isaraila.

²² Mi ta a kuna kpa'a ku nu tsu kpa'a ku Jerobuwam kolobo ka Nebatu, n uteku tsu kpa'a ku Basha kolobo ka Ahija, adama a na vu zuwa mu ta wupa, da kpamu vu zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi.

²³ Ayi vuka vu nu Jezebelu tamkpamu, Vuzavaguđu u dana ta, <Nshe'e da n m kutakuma yi a katsuma ka likuci i Jezirelu.>

²⁴ Aza a kpa'a ku Ahabu a na a kuwai punu a likuci ya nshe'e n da n kutakuma le, kata asakali tamkpamu n takuma yaba dem na u kuwai a kakamba.>>

²⁵ Babu vuza vu na u sawai kuya'an ka gbani-gbani u Vuzavaguđu aduniyan tsu mogono Ahabu, adama a na vuka vu ni Jezebelu da u zuwai ni kuya'an nannai.

²⁶ U ya'ansa ta ili yi unata n abundai, a ubuta u kutono amali, uteku tsa aza a Amoriya a na Vuzavaguđu u lokoi, e kelime ka aza a Isaraila.

²⁷ Ana Ahabu u panai kakuna ka nampa, da u karai ntogu n ni, da u ukai m kpalu da u ya'in

kakuli wu asai n akashi a kpalu a da u kanai
nwalu sawu adama a unangbi u katsuma.

²⁸ Da kadanshi ka Vuzavagudu ka tawai u Iliya
vuza va aza a Tishibi, ka danai,

²⁹ <<Ko ve ene tauteku tsu na Ahabu ugoyi kaci
kani waava? A na wo okpoi u goyo takaci kani
waava, n kutukan madukpama nampa a ayin a
ni ba, ama n kutukata m ma'a a kpa'a ku ni ayin
a maku mani.>>

22

Mikaya u ya'in kene ku wuya u mogono Ahabu.

¹ A ya'an taaya'a a tatsu aza a Isaraila a ya'an
kuvon n aza a Siriya ba.

² Ama akaya ka tatsu da Johoshafatu mogono
ma Yahuda u tawai adama a na we ene mogono
mi Isaraila.

³ Da mogono mi Isaraila me ecei nkoshi n
gbaragbara n likuci n ni, u danai, <<Ada i yeve
a na likuci i Ramotu-giliyadu ya i tsu i da ba?
Kpamu da tsu kpadai kuya'an ukuna u ki isa i da
ekiye o mogono ma aza a Siriya?>>

⁴ Da mogono Ahabu we ecei Johoshafatu, u
danai, <<Ko va kutono mu tatsu bana ci ya'an
kuvon n Ramotu-giliyadu?>>

Da mogono Johoshafatu wu ushuki mogono mi
Isaraila u danai, <<Mpa, m fobuso tatsu na vi
ufobushi, osoji ava osoji anu a da, odoku ava
tsu odoku anu a da.>>

⁵ Da Johoshafatu u doku u danai mogono mi
Isaraila, <<Ama lansa bi'i kusheshe ku Vuzav-
agudu.>>

⁶ Da Ahabu mogono u suki e dekeke yi eneki amangatawuna_{na}shi (400), da we ecei le, <<M bana n shilika_n Ramotu-giliyadu ko n kasukpa? >>

Da raka_vu le ushuki, a danai, <<Bana adama a na Vuzavagudu wi ta_e kuneke wu i da ekiye a nu.>>

⁷ Ama da Johoshafatu we ecei, <<Keneki ka Vuzavagudu ko yoku ki lo ka na ka_n kulansa_n ka tsu kuyeve ku Vuzavagudu ba?>>

⁸ Da Ahabu mogono mi Isaraila wu ushuki Jehoshafatu u danai, <<Vuza vu yoku wi ta_e lo vuza na tsa kufuda ku ece, ayi da Mikaya kolobo ka Imila, ama mpa n ciga yi ba, adama a na u ciya'an kene ku singai wa_a va_{ba}, sai ku wuya.>>

Da Johoshafatu mogono u danai, <<A'a, kata mogono ma dansa nannai ba.>>

⁹ Da mogono me dekei vuza te a_n katsuma_n ka nkoshi m gbara-gbara, u danai, u danai <<Tawakai mu n Mikaya maku ma Imla na gogo'o.>>

¹⁰ Da mogono mi Isaraila n mogono Johoshafatu vu Yahuda a ukai aminya o tsugono e le da a_n dasangi akuba o tsugono devu n ulanga u kulapu ka_n utsutsu u likuci i Samariya, da eneki a idika ya raka_n a_n kanai kuya'an kene e kelime ke le.

¹¹ Vuza te a_n katsuma_n ke le vuza kula Zedekiya kolobo ka Kenana u ya'ankai kaci ka_n ni avana a_n iyum, da u danai, <<Vuzavagudu u dana ta_n, <N avana a nampa a da va ku sapaka aza a Siriya ali a_n kuwa.> >>

¹² Da eneki a raka_n a_n kanai kuya'an kene ku te, n a danai, <<Bana vu ya'an kuvon n Ramotu-

giliyadu vi ta a kuciya ulya'i, adama a na Vuzavagudu wi ta e kuneke wu e le ekiye a nu.>>

¹³ Da vuza vu suki na a suki u bana u deke Mikaya va u danai ni, <<Lana eneki a na a buwai raka, a ya'anka ta mogono kene ku singai, avu feu bana vu ya'an nanai.>>

¹⁴ Ama da Mikaya u danai, <<Mpa n kucina ta n Vuzavagudu vuza na wi n wuma, ili i na Vuzavagudu u danai mu, i da da n kudansa koci.>>

¹⁵ Ana u yawai, da mogono ma ecei ni,<<Mikaya, tsu bana tsuya'an kuvon n aza a Ramotu-giliyadu, ko tsu kasukpa?>> Da wu ushuki u danai <<Bana vu ya'in kuvon n ele, vi ta a kuciya ulyai, adama a na Vuzavagudu wi ta e kuneke wu e le ekiye a nu.>>

¹⁶ Da mogono ma danai, <<Kuyain ku dai ma kuzuwa wu vu kucina n kula ku Vuzavagudu adama a na vu dansa kamayun?>>

¹⁷ Da Mikaya wu ushuki, <<Me ene ta aza a Isaraila raka a wacuwai a nsansa tsu nlala n na mi n magubi, da Vuzavagudu u danai, <Uma a nampa a i n magubi ba, ya'an yaba dem u bono a kpa'a ku ni n mataana.> >>

¹⁸ Da mogono mi Isaraila ma danai Johoshafatu, <<N dana wu ba, u ci ya'an kene ku singai wa a va ba, sai ku wuya?>>

¹⁹ Da Mikaya u lyai kelime n kadanshi, u danai, <<Panai kadanshi ka Vuzavagudu, adama a na me ene ta Vuzavagudu idashi a kakuba ko tsugono ka ni, n ili i wuma i gadi raka kashani devu n ayi e kukiye ku singai ku ni n ku gula ku ni.

²⁰ Da Vuzavaguḍu u danai, <Yayi u ku le'eshe Ahabu mogono mi Isaraila adama a na u bana u ya'an kuvon n aza a Ramotu-giliyadu, a ubuta u na a una yi?> Da yaba dem u tukai n kusheshe ku ni.

²¹ Da a ukocishi, ayinviki o yoku a tawai e kelime ka Vuzavaguḍu, da a danai, <Mpa n ku le'eshe yi ta.>

²² Da Vuzavaguḍu we ecei ayinviki a, u danai, <Nini dai va kuya'an?> Da u danai, <Mpa n kubana ta kata n zuwa eneki a ni a ya'an ka yi a'uwa.> Da Vuzavaguḍu u danai, <Mayun da gogo na wala vu bana vu ya'an a nannai.>

²³ <<Gogo na Vuzavaguḍu u zuwa ta ayinviki a'uwa una u eneki a nu raka. Adama na u kotso ta de kusheshe kawuya adama a nu.>>

²⁴ Da Zedekiya kolobo ka Kenana ka dangai ka basai Mikaya a maguji. Da u danai, <<Nini dai ayinviki a Vuzavaguḍu a kukaşukpa mu a bana kuya'an kadanshi n avu?>>

²⁵ Da Mikaya wu ushuki u danai, <<Vi ta e kuyeve, a kanna ka na va kusuma va shedeku a kunu ka a suvu.>>

²⁶ Da mogono Ahabu u danai <<Remei Mikaya va i bonoko yi u Amon, vuza vu kelime vu likuci n Jowashi kolobo ko mogono,

²⁷ da u danai, <Mogono ma dana ta, <<Vu zuwa vuma nampa va a kunu ku ugbashi, kata vu nekei ili i yoku ba sai boroji kenu n mini feu kenu, ali ayin a na m bonoi m matana.>> > >>

²⁸ Da Mikaya u danai, <<Ali da baci vu bonoi n matana, Vuzavaguḍu da u ya'in kadanshi n mpa

ba.>> Da u doku u danai,<<Raḱaḱ vu ḱaḱ i pana taḱ i na n dansai.>>

A unai Ahabu a ubuta u kuvon

²⁹ Da Ahabu mogono mi Isaraila kobolo n Johoshafatu mogono ma Yahuda a lazai a kubana ku ya'an kuvon n Ramotu-giliyadu.

³⁰ Da mogono mi Isaraila ma danai Johoshafatu, <<Mi taḱ a kusaba'a iyoci i vaḱ kaḱaḱ n uwa kuvon, ama a vu uka ntogu n tsugono n nu.>> Da mogono ma aza a Isaraila ma saba'i iyoci i ni ḱa u uwai kuvon.

³¹ Mogono ma aza a Siriya ma neke taḱ aza e kelime akunbi e keke odoku kamangankupa n e re kadanshi u danai,<<Kaḱaḱ i shilikaḱ n vuza yoku ba, maku ko vuzagbayin, sai mogono mi Isaraila koci.>>

³² Ana aza e kelime e keke odoku enei Johoshafatu, ḱa a danai, <<Munlai mi punu ba na ḱe va mogono mi Isaraila ma a.>> Da a kpatalai adama a na a shilikaḱ n ayi, ama a na Johoshafatu u lapai una,

³³ ḱa a zuwukai a na ayi ḱa mogono mi Isaraila ba, ḱa a kaḱupai ni.

³⁴ Ama ḱa kosoji ka aza a Siriya ko yoku u talai kaya ḱa u tawai ubutaḱ u gbani u gisanku vuza ba, ḱa tana kaya ka kaḱ kanai mogono e mere maḱ a ubutaḱ u na motogu ma viyum maḱ ni ma gasai. Da u danai ka antiki ka keke vu odoku vu ni,<<Kpatala vu utaḱ nu mpa a ubutaḱ u kuvon wa. Adama a na a uka mu taḱ muna gbani-gbani.>>

³⁵ A kannu ka ḱa kuvon ka kusufukpai, ama ḱa mogono mi Isaraila ma tsubaki a e keke vo odoku

vi ni a kinda aza a Siriya. Da mpasa mu ubuta wu usan wa n kana kuyene daka vu keke vo odoku a ni ali a kubana kanna u koci, yeve da u kuwai.

³⁶ Kanna a kuyikpa da a salakai ovonshi raka, <<Yaba dem u kana uye u bono a likuci ni a idika i ni.>>

³⁷ Ta mogono Ahabu ma kuwai nannai, da a dika ni o bonokoi a Samariya a cidangi.

³⁸ Da a za'i keke vu o doku vu na mpasa n langasai e kuyene ku Samariya a ubuta u na ashakanlai a tsu sumba, da nshe n pedei mpasa ma. Uteku tsu na kadanshi ka Vuzavagudu ka dansai.

³⁹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Ahabu mogono n ili dem i na u ya'ansai, kobolo n kpa'a kuna u ma'i n anga a kagiwa, kobolo n likuci dem i na u ma'in, yi ta udani a katagarda ka tsumani tsu ngono mi Isaraila.

⁴⁰ Da mogono Ahabu u bankai anan koko a ni n kiya, da kolobo ka ni Ahaziya wo okpoi mogono a una u ni.

Johoshafatu mogono ma Yahuda

⁴¹ A kaya ka nashi ko tsugono tsu Ahabu mogono mi Isaraila, da Johoshafatu mogono kolobo ka Asa ka gitai tsugono a Yahuda.

⁴² Johoshafatu wi ta n aya kamangankupa n a tawun a na u gitai tsugono, da u lya'i tsugono a Urushelima aya kamanga n a tawun. Kula ka anaku a ni ku da Azuba, mekere ma Shilihi.

⁴³ Da u tonoi kuyotsongusu ke esheku a ni Asa, u kpatala ba ko ke nu, a kuya'an kasingai u Vuzavagudu. Ama u langasa ubuta wa a'isa ba, da

uma a lya'i kelime n kuya'an ka alyuka n kune'e ku kusongu ki ili i magulani.

⁴⁴ Johoshafatu kpamu u ya'an ta idashi i singai n mogono mi Isaraila.

⁴⁵ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu mogono Johoshafatu n utsura u tsugono ci ni, n ulya'i u na u ciyai, n kuvon kuna u ya'in dem. Yi ta udani a katagarda ka tsumani tsu ngono n Yahuda.

⁴⁶ Da u lokoi ashakanlai amaci n ali a na ishi a buwai a ayin o tsugono tsa esheku a ni Asa a ubuta wa a'isa.

⁴⁷ A ayin nanlo tana babu mogono a likuci i Edom, kabanke ka'a ki o tsugono.

⁴⁸ Da mogono Johoshafatu u ya'in antsu a mini adama a na a bana a idika i Ofiri kudika azanariya. Ama a fuda a bana ba, adama a na antsu a kimba ta n ele a Ezion-gebe.

⁴⁹ A ayin nanlo tana mogono Ahaziya kolobo ka Ahabu ka danai Johoshafatu <<Ya'an agbashi a va a ya'an nwalu n agbashi a nu a antsu>> Ama da Johoshafatu u iwain.

⁵⁰ Da Johoshafatu u bankai anan koko a ni n kiya, da a cidangi ni a likuci i Dawuda. Da kolobo ka ni Jehoram u wokpoi mogono una ni.

Ahaziya mogono mi Isaraila

⁵¹ A kaya'a ka gendu n ka ire ka tsugono tsu Johoshafatu va aza a Yahuda, ka dada Ahaziya mogono kolobo ka Ahabu ka gitai kulya'a tsugono ci Isaraila a likuci i Samariya. Ahaziya u ya'an ta aya'a e re a kulya'a tsugono ci Isaraila.

⁵² Da u ya'in ka gbani-gbani u Vuzavagudu, u tonoi uye we esheku a ni n anaku a ni, da kpamu

u tonoi uye u gbani-gbani u Jerobuwam kolobo ka Nebatu. U na u zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi.

⁵³ U kañai kutono kañali ka balu n u kuḡaṅki ni, ḡa u zuwai Vuzavagudū Kaṡhile ki Isaraila wupa, derere uteku tsu na esheku ni a zuwai Vuzavagudū wupa.

**Cishingini Agwara Kambari [asg]
Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)**

copyright © The Seed Company

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25